

"Püüame kõik koos selles muutunud maailmas kohaneda."

Merle Pussak
vallavanem

Aprill 2020

Rita Männisalu toob nii toitu kui ka raamatuid

Kui koduhooldustöötaja Rita Männisalu esitati Kose valla teeneteplaadi saajaks, kirjeldasid tema kliendid teda kui parimat näidet sellest, milline peaks selle ameti esindaja olema.

Sel aastal on Rita Männisalu lisaks teeneteplaadi aastale ka tööjuubeli aasta – 25 aastat koduhooldustööd Habaja ja Kõue piirkonnas. Rita alustas tööga Kõue vallas, jätkab Kose vallas, ent tema piirkond on jäänud samaks.

Samaks on jäänud ka klientide suhtumine – tänu Rita tööle on tagatud nii esmavajadused kui ka lihtsalt hea ja soe inimeseks olemise tunne.

Koduhooldustöötaja Rita Männisalu sõnastab oma töö põhimõtte nii: „Kuni inimene soovib ja saab oma kodus hakkama ning vajab selleks pisut kõrvalist abi, peab ta saama oma kodus elada. Koduhooldustöötaja roll ongi aidata tal toime tulla.”

peamiselt kõrge vanuse tõttu – koroonaviiruse riskigruppi, hoolitseb Rita nende eest kontaktivabalt. See aga ei tähenda, et midagi tegemata jääks.

„Need, kes ise kodust välja ei pääse, saavad tellida minult vajalikud toidu- ja esmatarbekaubad, ravimid ja raamatud. Käin klientide eest ära poes, apteegis ja raamatukogus ning toon tellitu neile kätte. Kui vaja, toon sisse ka kütetpuud ning kui eriolukord jälle taandub, aitan vajadusel ka veidi majapidamist korrastada,” selgitab ta. Hetkel nimelt ei luba kriisiale reeglid tal riskigruppi kuuluva abivajaja toas ja köögis askeldada.

Kuni võimalik, peab inimene saama oma kodus elada.

Kui kriisi polnud, sai Rita oma abivajajaid ka kodust välja viia. Nii pääses näiteks poodi ka inimene, kel sinna üksinda oleks ebamugav või isegi ohtlik minna, ent koos Ritaga kujunes ühine poekäik igati meeldivaks. Rita ja vallatranspordi abiga on üksikus metsatalus elavad

Üksildaste kohtade eakad

Kui me Rita Männisaluga märtsi lõpul Habajal kohtume, on eriolukord täies hoos. Meediast kobrutab paanikat ning väheseid kontaktinõudvat tööd tegevaid inimesi nimetatakse eesliinitöötajateks. Suhtlemise ajal on meiegi vahel pisut üle kahe meetri maad, nagu kriisinõuded ette näevad.

Rita on eesliinil sama rahulik ja sõbralik nagu alati. Praktiline ka. Kuna tema abivajajad kuuluvad –

eakad pääsenud ka valla üritustele.

Rita Männisalu toob välja, et elu käigus on tal kujunenud ka oma abivajaja koondportree – kõige sagedamini on see valla habaja-asustusega piirkonnas elav eakas inimene, kes varem on olnud väga tegus, jäänud aja kulgedes vanemaks, nõrgemaks ja üksildaseks, kuid tänu koduhooldusteenusele saab jätkata elu oma kodus.

Põllumajandusest sotsiaaltööle

Rita Männisalu tuli Habaja lähisteles elama juba 1979. aastal. Siis aga mitte sotsiaalalale, vaid hoopis põllumajandust edendama. Ta oli lõpetanud EPA agronoomia erialal ning sai suunamise toonasesse Habaja sovhoosi. Seal on Rita teinud mitmeid erinevaid töid, muuhulgas olnud ka näiteks kohalike traktoristide ülemus.

„Kui riigikorra vahetudes sov-

hoosid lagunesid, said meist abikaasaga talupidajad,” meenutab Rita. Koos tehti ka väike meierei. Tegus pere pidas lehma ning müüs lisaks piimale ka suurepärase kodusõira ja kohupiima.

Kui moodustati Kõue vald ning tekkis vajadus hakata abi vajavatele elanikele sotsiaalteenust pakkuma, kulusid marjaks Rita teadmised nii kohalike vanainimeste kui ka nende perede kohta, kus abist kasu oleks. Talupidamise kõrvale tekkis

teine oluline töö, millest ühel hetkel sai põhitegevus – liiatigi kui üha karmistuvad nõuded enam väike- talupidamist ei soosinud.

Agronoomiks õppinud Rita Männisalu koolitas end juurde ka sotsiaalvaldkonnas, õppides sotsiaaltööd Tallinna Pedagoogilises Seminaris ning omastehooldust Põltsamaa Ametikoolis.

Rita töökogemus ja haridus aitavad sõnastada ka selle, mida on vaja, et olla hea sotsiaaltöö tegija – huvi ja head suhtumist inimestesse, soovi aidata, praktilist meelt ja positiivset ellusuhtumist.

Pere ja hobid on toeks

Aga mis aitab Rital enesel positiivsust säilitada, kui vahel raske on? Rita Männisalu märgib, et töökoht on tal väga toetav. „Kose vallas on väga asjalikud, töökad ja hoolivad sotsiaaltöötajad, eriti arvestades praeguseid raskeid aegu. Meil on hea auraga kollektiiv,” ütleb Rita ning lisab, et kokku tegutseb Kose vallas viis koduhooldustöötajat.

„Väga olulisel kohal on ka pere ja hobid,” kinnitab tegus proua, kelle peres on suureks kasvanud kolm last ning kes vanaemaks juba viiele lapselapsele.

Rita hobideks on käsitöö, aiandus ja korilus ning hoidiste tegemine. Viimaseid teeb ta erinevaid, nii traditsioonilisi kui ka modernsemaid. Viimase suve hitiks kujunes näiteks mustika-banaani-sidrunimoo.

„Kaht esimest võrdsetes kogustes ning sidrunimahla maitseks juurde,” selgitab Rita Männisalu.

Anne-Mari Alver

Raamatukogud töötavad kriisiajal kontaktivabalt

Seoses koroonaviiruse COVID-19 pandeemiast tingitud eriolukorraga riigis töötavad Kose valla raamatukogud osaliselt kuni eriolukorra lõpemiseni.

Internetipunktid ja lugemissaalid on suletud. Käes olevate raamatute tähtaegu pikendatakse.

Raamatukogude töötajad koostavad igal tööpäeval soovide alusel „laenuspakikesi”, mida on võimalik kätte saada raamatukogude uste juurest kontaktivabalt.

Kontaktid laenussoovide ja infopäringute esitamiseks:

Kose Raamatukogu – 603 6589; 527 9081, kosermtk@kose.ee

Kose-Uuemõisa Raamatukogu – 675 1279, taht@kose.ee, kuiinternet@kose.ee

Ardu Raamatukogu – 608 3307, ardurmtk@kose.ee

Habaja Raamatukogu – 6079337, habajarmtk@kose.ee

Oru Raamatukogu – 607 9230, orurmtk@kose.ee

Reserveeringute tegemiseks võib kasutada ka e-kataloogi URRAM – www.lugeja.ee

Tellitud raamatud saate kätte raamatukogu uste juurde asetatud kastidest või laudadel raamatukogude lahtiolekuaegadel.

Raamatute tagastuseks palun kasutage tagastuskaste, või nende puudumisel asetage raamatud sinna, kust reserveeritud raamatud saite.

Postipunktidest Ardu ja Kose-Uuemõisas väljastatakse pakke igal tööpäeval 11-12

Küsimuste korral pöörduge raamatukogude direktori Sirje Bärge'i poole tel. 53 32 7104 või sirje@kose.ee

Hoiame ennast ja teisi!

Sirje Bärge
raamatukogu direktor

Tänu Rynaldo Puusep'ale arvutikomplekti eest.

Tänu Sulle saab üks Kose valla pere veel paremini kodus koolitööd teha.

Tänu Alvar Kasera'le kolme komplekti arvutite eest.

Tänu Sulle saavad kolm Kose valla last paremini kodus koolitööd teha.

Kose Vallavolikogu kolmekümne üheksas istung 18.03.2020

Kose Vallavolikogu kolmekümne üheksas istung toimus 18.03.2020 kell 08.00 Kose-Uuemõisa külakeskuse saalis. Istungit juhatas volikogu esimees Uno Silberg.

Istungist võtsid osa Kose Vallavolikogu liikmed: Ain Allas, Kalle Pormann, Ruttar Roht, Tiit Mae, Tiiu Jalg, Alvar Kaser, Sander Prits, Eero Leedmaa, Janno Jöffer; Margit Mikk.

Puudusid: Astrid Ojasoon, Ott Valdma, Mirko Kiison, Aivar Pohlak, Anely Tisler, Andres Öis, Siim Pohlak, Demis Voss.

Määrusega nr 78 võeti vastu Kose valla 2020 aasta esimene lisa-eelarve.

Otsusega nr 192 otsustati teostada Tiigi tn 1, Kose-Uuemõisa kinnistu (3646 m²) osas ostueesõigust ning omandada kinnisasi hinnaga 215 000 eurot.

Kinnistu jääb kogukonna kasutusse, et säiliks eakate kooskäämise koht, raamatukogu ja postipunkt.

Otsusega nr 193 omandatakse Nerri III kinnistu (maatulundusmaa 100%, 22051 m²) hinnaga 44 000 eurot.

Kinnistu on vajalik Kose uue lasteaia planeerimiseks ja võimalikuks ehitamiseks.

Toimus arutelu Sõmeru liivakarjääri mäeeraldise kaevandamisloa pikendamisest. Seisukoha andmine võib toimuda järgmisel vallavolikogu istungil.

Määrusega nr 79 kinnitati uus „Tunnustamise kord“.

Täpsem ülevaade volikogus toimunud aruteludest ja hääletamisest koos vastuvõetud otsustega on kättesaadav valla veebilehelt <https://www.kosevald.ee/istungite-paevakorrad-ja-salvestused>

Kose Vallavolikogu neljakümnes istung 26.03.2020

Kose Vallavolikogu neljakümnes istung toimus 26.03.2020 kell 15.00 Kose-Uuemõisa külakeskuse saalis. Istungit juhatas volikogu esimees Uno Silberg.

Istungist võtsid osa Kose Vallavolikogu liikmed: Ain Allas, Kalle Pormann, Ruttar Roht, Tiit Mae, Sander Prits, Eero Leedmaa, Janno Jöffer.

Puudusid: Astrid Ojasoon, Ott Valdma, Mirko Kiison, Aivar Pohlak, Anely Tisler, Andres Öis, Siim Pohlak, Demis Voss, Margit Mikk, Tiiu Jalg, Alvar Kaser.

Määrusega nr 80 muudeti Kose Vallavolikogu 17.12.2015 määrust nr 87 „Kose Spordikooli ja Kose Muusikakooli õppetasude kehtestamine“.

Määruse muudatusega vabastatakse vanemad või eestkostjad avalduse esitamise alusel Kose Spordikooli ja Kose Muusikakooli õppetasude maksmise kohustusest alates 1. märtsist 2020 kuni riigis kehtiva eriolukorra lõpuni.

Määrusega nr 81 muudeti Kose Vallavolikogu 15.12.2016 määrust nr 128 „Koolieelsete lasteasutuste kulude vanemate poolt kaetava osa määra kehtestamine“.

Määruse muudatusega vabastatakse vanemad või eestkostjad avalduse esitamise alusel koolieelsete lasteasutuse kulude vanema poolt kaetava osa maksmise kohustusest alates 1. märtsist 2020 kuni riigis kehtiva eriolukorra lõpuni.

Vallavanem andis elektroonilise ülekande vahendusel vallavolikogu liikmetele teada hetkeolukorrast Kose vallas. Informatsioon võeti teadmiseks.

Täpsem ülevaade volikogus toimunud aruteludest ja hääletamisest koos vastuvõetud määrustega on kättesaadav valla veebilehelt <https://www.kosevald.ee/istungite-paevakorrad-ja-salvestused>

Väljaandmist korraldab: Läänetasandiku OÜ
Toimetaja: Anne-Mari Alver, 52 18 439
Kujundaja: Margus Leibak
Kaastöid ja reklaamisoove ootame aadressil:
koseteataja@gmail.com

Vallavanem Merle Pussaku pöördumine

Head Kose valla inimesed!

Tänane eriolukord nõuab meilt kõigilt erilist mõistmist, käitumist ja olemist.

Kirjutan seda artiklit teisipäeval 31.03.2020. Olukord ja info Eestis ning maailmas muutub minutitega. Ja kui Kose Valla Teataja Teile postkasti jõuab, siis on kindlasti osa infot juba jõudnud muutuda.

Aga alustuseks kordan ikka seda, et õues liikudes tuleb ikka kinni pidada 2+2 reeglist, loomulikult on vajalik jälgida kõiki teisi liikumist piiravaid reegleid.

Meie vallamajas oleme suuremas osas tööl igal tööpäeval, aga nii palju kui see on võimalik, töötame ka kodukontoris.

Meil on moodustatud kriisikomisjon järgmises koosseisus: Merle Pussak, esimees vastavalt hädaolukorra seadusele, liikmed: Merike Pihla (sotsiaalnounik), Rain Puks (haldusjuht), Jaanus Saadve (vallavalitsuse liige), Kadri Tiis (abivallavanem) ja Andrus Nilisk (abivallavanem).

Head Kose valla inimesed, palun jälgida oma naabruskonda ja teavitada meid abivajajatest. Kui keegi on eriolukorra tõttu jäänud hätta, sul on vaja kedagi, kes tooks poest koju toidu, apteegist ravimeid või oled karantiinis ja ei saa ise aidata oma eakaid vanemaid või lähedasi – võta julgesti ühendust vallavalitsuse sotsiaal-osakonnaga, telefonil 6339327 või 5118774, e-post merike@kose.ee või Kose Päevakeskusega, tel. 6756202 või 53084423, e-post claire@kose.ee. Kriisikomisjoni telefon on 51966780.

- Kõigis meie lasteaedades on avatud valverühmad ja oleme vajadusel valmis tagama ööpäevaringse lastehoiu eriolukorra mõistes elutähtsal ametikohal (nt politsei, pääste, meditsiini jne) ja riigi kestlikuks toimimiseks hädavajalikul töökohal töötava vanemate lastele. Sellised ametikohad on näiteks kommunaal- ja sotsiaalteenused, toiduainete tööstus, toidupoed töötajad, transport, hooldajad, sotsiaalhoolekande valdkonna töötajad jms.

- Koolilaste distantsõppe tagamiseks on meie koolid võimaldanud õpilastele ruutereid, tahvelarvuteid ja sülearvuteid. Lisaks on head inimesed toonud meile veel arvutikomplekte, et kõik õpilased

saaksid tegeleda neile kõige tähtsamaga – õppetööga.

- Koolide kaudu oleme taganud vajaduspõhist toiduabi, tänase seisuga 105 lapsele.

- Koduhooldajad – päevakeskuse töötajad – viivad vajaduspõhiseid eakatele toidukoti koju, käivad apteegis.

- Meie raamatukogud töötavad osalise tööajaga kuni eriolukorra lõppemiseni. Internetipunktid ja lugemissaalid on suletud. Käes olevate raamatute tähtaegu pikendatakse. Raamatukogude töötajad koostavad igal tööpäeval soovide alusel „laenutuspakikesi“, mida on võimalik kontaktivabalt kätte saada raamatukogude uste juurest.

- Ühistransport liigub vallas valdavalt vastavalt koolivaheaja graafikule, lisaks on käigus liin K-7. Kuna marsruuttsõit sõitjate arv on langenud ja H-Liinel oli soov liinid Ardu-Tallinna suunal sulgeda, siis oli kriisikomisjoni otsus oli, et hoida liin 229 A töös ning maksta dotatsiooni. Liin 229 A väljub töö-

päeval järgmiselt: Ardu – Tallinn väljumisega Ardu kella 6.35 ja Tallinn-Ardu väljumisega Tallinnast kell 18.00.

- Samuti hoida töös 1 kord nädalas neljapäeval liini 229A järgmised väljumised kuupäevadel 02.04., 09.04., 16.04., 23.04. ja 30.04.. Kose-Ardu väljumisega Koselt kell 11.10 ja Ardu-Kose väljumisega Ardu kella 11.30. Kose-Ardu väljumisega Koselt kell 14.00 ja Ardu-Kose väljumisega Ardu kella 14.30. Buss liigub läbi Vardja ja Ravila, täpsem graafik kodulehel.

- Avalikud mänguväljakud ja spordiplatsid oleme piiranud ja paigaldanud sildid sulgemise kohta.

- Lisaks igapäevastele tööülesannetele vallamajas tegeleme pidevalt kaitsevahendite hankimisega, et meie eeslinnil olevalid töötajaid kaitsta. Oleme jaganud kindaid, maske ja desinfekante allasutustele ning Paunküla hooldekeskusele.
- Perearste saime aidata pindade ja käte desinfitandiga.

Harjumist nõuavad ka inimsuhted

Lõpetan oma ülevaate hingehoidja ja kriisinõustaja Naatan Haamer'i tsitaadiga: „Harjumatu on ka see, et ollakse palju kodudes koos. Ei ole kuhugi minna, pole põgeneda. Paljud pered peavad tegelema teemadega, mida seni on välditud. Ma arvan, et ühiskond ei saa enam kunagi selliseks, nagu ta oli enne kriisi. Kindlasti on muutustes nii head kui, ma ei tahaks öelda halba, aga neid asju, mille lahendamise võtab veel pikalt aega.“

(Hingehoidja ja kriisinõustaja Naatan Haamer arutles 31.03.2020 "Plektrummis" riikliku eriolukorra tõttu muutunud elukorralduse käigus võimenduvatest inimsuhtetest.)

Püüame kõik koos selles muutunud maailmas kohaneda, hoia me lähedasi, märkame abivajajaid ja oleme terved!

Kõik koos saame sellest kohutavast kurjajuurest nimega COVID-19 võitu! Täna Kose Vallavalitsuse nimel kõiki meie eeslinnil olevaid töötajaid, õpetajaid, lapsevanemaid ja ettevõtjaid!

Merle Pussak

Miks ostis Kose vald kriisi künnisel selle maja?

Sirje Bärge: „Toetan igati jätkamist Tiigi tänava majas.”

Kose-Uuemõisa raamatukogu tegutseb aadressil Tiigi 1 alates 1987. aastast. Järk-järgult on esialgses nn teenindusmajas vabanenud ruume ja nii asub tänasel päeval raamatukogu kahel korrusel, teisel korrusel on täiskasvanute osakond ja alumisel korrusel lasteosakond ja avalik internetipunkt. Seal pakub raamatukogu ka postiteenust läbi Omniva postipunkti. Raamatukogu maja ees on avar laste mänguväljak, mis vajab korrastamist. Raamatukogu asukoht on väga soodne, keskel kohal alevikus, elanike käiguteede ääres.

Raamatukogu kasutajad on asukohaga rahul ja kasutavad raamatukogu teenuseid aktiivselt. 2019 aastal kasutas raamatukogu 447 inimest, neist 154 olid lapsed vanuses kuni 17 aastat. 2004. aastal teostati majas põhjalik remont, maja on soe, ruumid on puhtad ja korras ning kaasaegselt sisustatud.

Pärast seda, kui omanik andis teada maja müügist, oleme arutanud teisi raamatukogu paiknemise võimalusi vallavalitsusega põhjalikult, kuid ükski lahendustest ei toetanud raamatukogu senisel moel jätkamist. Raamatukogu teeninduspiirkonnas on üle 1400 elaniku, piirkond on arenev, piirkonnas on lasteaed-kool. Lõpetada raamatukogu tegevus või ükskõik millisel moel ümberkorraldamine oleks halvendanud teenuse kättesaadavust, seetõttu toetan igati jätkamist Tiigi tänava majas.

Tõsi, aeg on edasi läinud ja praegused ootused raamatukogudele on hoopis teised kui 33 aastat tagasi. Jätkamine samas asukohas annab võimaluse hakata tegelema raamatukogule uute ruumide lahenduse leidmisega, samas on võimalik endiselt raamatukoguteenust piirkonnas edasi pakkuda.

Tore oleks, kui selleks lahenduseks oleks uus maja Kose-Uuemõisas, kuhu on koondatud nii raamatukogu kui külakeskus ja võib-olla veel midagi vajalikku.

Kose-Uuemõisa raamatukogumaja ostmise valla poolt on tekitanud palju poleemikat ning jõudnud koguni vabariiklikusse meediasse. Miks selline otsus tehti, selgitab Kose vallavolikogu eelarve- ja majanduskomisjoni esimees Tiit Mae.

Märtsis otsustas Kose Vallavolikogu osta Kose-Uuemõisas asuva Tiigi 1 kinnistu, kus on kohalik raamatukogu koos laste lugemispesa, laste mänguväljaku ja postipunktiga ning eakate kooskäimise ja käsitöö tegemise koht. Hoones on üle poole sajandi pakutud erinevaid avalikke teenuseid. Vald on ka varasemalt olnud hoone omanik, aga nüüd juba aastaid kasutas kinnistut rendilepingu alusel. Tiit Mae põhjendab ostuotsust sellega, et omanik pani kinnistu müüki ning vald otsustas kasutada seadusega võimaldatud ostueesõigust.

Miks vallale seda maja vaja on?

Et raamatukogu ja eakate kooskäimise koht alles jääksid. Praegu puudub odavam alternatiivne koht ning huvigruppidega rääkides oli selge, et nad eelistaksid samas hoones koos käimist jätkata.

Allkirju, et see maja on kogukonna jaoks oluline, kogusid Kose-

Uuemõisas mitte ainult eakad, vaid ka teised kohalikud elanikud ja neid kogunes volikogu otsuse toetuseks minu mäletamisel 169. Volikogu opositsioon kutsus ostueesõiguse nurjamiseks 11. märtsil 2020 kokku Kose-Uuemõisas koosoleku, kus volikogu liige Margit Mikk tegi suuga suure linna lubades aasta lõpuks uue hoone ehituseks eurorahad kohale tarida, aga kohalolijate enamus toetas kindlamat varianti ehk Tiigi 1 kinnistu ostu.

Kas Kose-Uuemõisas on piisavalt lugejaid?

Tegu on valla suuruselt teise raamatukoguga. Elanikke on Kose-Uuemõisas 1415, lugejaks on registreerunud 447 inimest. Eelmisel aastal laenutati 16055 korda, millest laste laenusprotsent on 24.

Keskmiselt külastati raamatukogu tööpäevas 35,6 korral ja laenutati 63,5 teavikut. Lisaks osutati lugejatele 49 korral koduteenust, mis teeb ühe koduteenuse pea-

aegu igasse nädalasse aastas.

Kas 215 000 eurot oli õiglane hind?

See oli hind, millega müüja võõrandas kinnistu. Kui vald poleks ostueesõigust kasutanud, oleks

sitsioon on välja pakkunud Kosejõe kooli ruumid, mis tuleb niikuinii korrastada. Nende hinnangul pole teise objekti kuludesse lisandumine mõistlik. Kuidas kommenteerite?

Siin saan appi võtta numbrid. Kosejõe kooli hoonete renoveerimise kulu oleks ca 7 miljonit eurot, ainult vana mõisa remont maksaks ca 3 miljonit eurot ja Kose-Uuemõisa uue külakeskuse ehitushind oleks suurusjärgus 1,5 miljonit eurot. Sellise hoone projekteerimise ja ehituse hangete läbiviimine ja ka valla rahaline võimekus oleks umbes 2025. aastaks.

Kui emb-kumb neist stsenaariumitest tulevikus jõustub, mida vald Tiigi 1 majaga peale hakkab?

Meil on siis mitu võimalust. Võime selle tulevikus alati maha müüa – Kose-Uuemõisa on hinnatud piirkond, kus kinnisvara ostetakse meeleldi. Või teha sinna valla sotsiaalkorterid, mida saab otsustada uutest vajadustest lähtuvalt.

Vallavalitsus koostas põhjaliku analüüsi kõigi erinevate võimaluste plusside ja miinuste kohta. Selle põhjal võib väita, et on tehtud vajalik otsus.

Opositsioon on volikogu koalitsiooni stüüdistanud ka selles, et maja müügist sai kasu volikogu liikmega seotud ettevõtte. Kuidas seda kommenteerite?

Volikogu liige Eero Leedmaa ei ole olnud huvitatud osapool tava-

mõistes ja ostueesõiguse teostamise osas. Ta ei olnud ka kinnistu omanik. Volikogu otsustada oli, kas asutakse ostja asemele või mitte. Opositsiooni käitumine oli vastutustundetu, sest koalitsiooni otsus on tehtud kogukonna vajadusteks, et säiliks postipunkt, et oleks eakatel kooskäimise ruumid ja säiliks raamatukogu 447 registreeritud lugejale. Tõe huvides olgu ka mainitud, et Eero Leedmaa taandas end eelnõu arutelu ja ka hääletusest.

Olen kuulnud ka süüdistust, et tehing tehti koroonakriisi ja eriolukorra varjus. Mida teie sellest arvate?

Notaris sõlmitud leping müüja ja ostja vahel oli alguse saanud ammu enne kriisi algust, juba jaanuaris. Opositsioon hääletas veebruaris volikogus ostueesõiguse kasutamise vastu, väites, et neil ei ole piisavalt informatsiooni ning pole tehtud analüüsi.

Minule teada olevalt saadeti vallavalitsuse poolt koostatud analüüs koos märtsi volikogu kutsega kõigile volikogu liikmetele, aga selle kohta ei esitanud opositsioon ühtegi küsimust ega vastulauset ning nad ei osalenud ka 18. märtsi volikogu istungi töös.

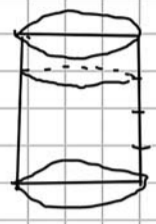
Meil oli kogukonnaga suhtlemiseks ja ostmise või mitteostmise otsustamiseks piiratud aeg ehk kaks kuud ja minu hinnangul me kasutasime seda mõistlikult ja vastutustundlikult.

Anne-Mari Alver

Koduõpe on väljakutseks ni

651

$V = 1,2 \text{ l}$
 $H = 2 \text{ dm}$
 d

$1,2 \text{ l on } 0,75$

$V = 1,2 : 0,75 = 1,6 \text{ l} < 1,6 \text{ dm}^3$

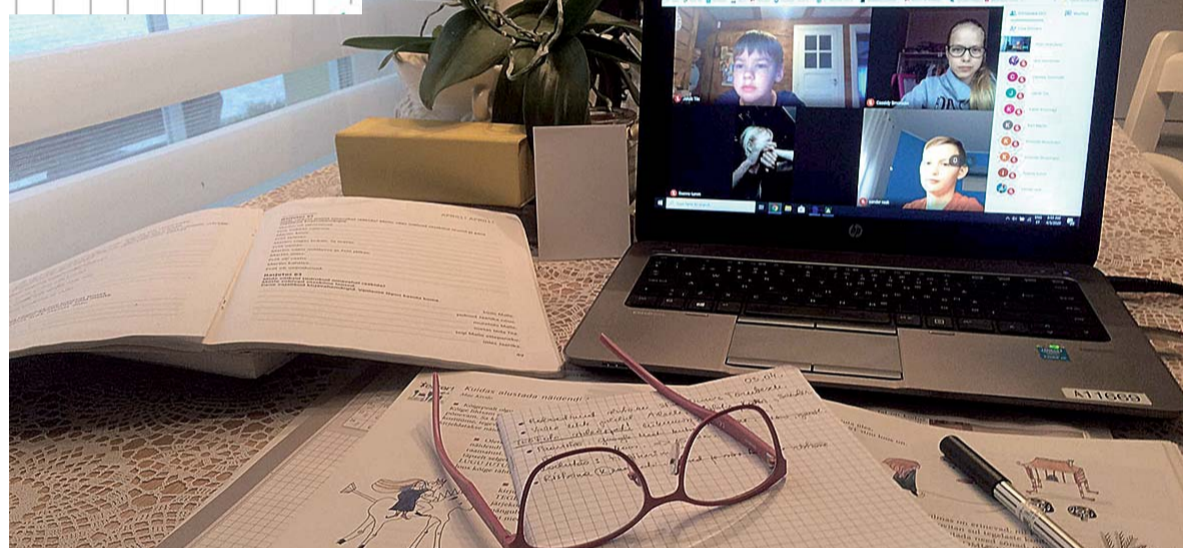
$V = S_p \cdot H$
 $S_p = V : H$
 $S_p = 1,6 : 2 = 0,8 \text{ dm}^2$
 $S_p = \pi \cdot r^2$
 $\pi \cdot r^2 = 0,8$
 $r \approx 0,5$
 $r_2 \approx -0,5$

$d \approx 2r = 2 \cdot 0,5 = 1 \text{ dm}$

(Handwritten notes in red and black ink on a grid background, including a small video call window showing a person's face.)

22.03	10 biki, 10 biteräädust, 10 biteräädust, 2 h väga ääri	27.03	50 biteräädust, 50 biteräädust, 30 min väga ääri, 3 km jooks alg 18 min, 10 biki
(23.03-29.03)		28.03	50 biki, 1 h 45 min väga ääri, 3 km 3:00 min jooks ja alg 21 min, 50 biteräädust, 50 biteräädust, 10 biteräädust
23.03	30 biteräädust, 30 biki, 50 biteräädust, 1 h 30 min väga ääri	29.03	50 biki, 50 biteräädust, 50 biteräädust, 3 km 100 m jooks ja alg 19 min 16 sek, 30 min väga ääri, 20 biteräädust
24.03	50 biteräädust, 30 biki, 30 biteräädust, 1 h 30 min väga ääri, 30 biteräädust	Kokku	310 biteräädust, 230 biki, 350 biteräädust, 100 biteräädust, 6 h 30 min väga ääri, jooks 14 km, 6 00 m ja kokku alg 1 h 26 min
25.03	50 biteräädust, 50 biki, 50 biteräädust, 30 min väga ääri, 2 km jooks, 10 biteräädust, jooks alg 1 h 39 min		
26.03	50 biteräädust		

Koolide sulgemine pani nii õpilased, õpetajad kui ka lapsevanemad ülesannete ette, mille peale enamik neist kunagi mõelnud polnud. Kose valla koolide juhid annavad teada, kuidas koduõppe juurutamine nende koolis toimunud on. Ühise nimetajana saab välja tuua selle, et esmaseks väljakutseks oli tehniliste lahenduste leidmine ning et enamik õpilasi on avastanud, et koolis käia oleks tegelikult väga tore.

Kosejõe Koolis käib distantsõpe täies hoos

Direktori kt Signe Sirel annab ülevaate distantsõppest Kosejõe Koolis ning kinnitab, et kõige keerulisem oli veebipõhise õppe toimima saamine.

„Keeruliselt on õpetamise teinud see, et puudub üks ühine platvorm või kanal õppetöö korraldamiseks. Põhjuseks eelkõige, et õpilastel puuduvad kodudes nii internetiühendus kui ka arvuti ja muud vahendid e-õppe korraldamiseks. Arvestades aga üleüldist keerulist olukorda, siis on kõik osapooled väga hästi hakkama saanud. Õpetajad on leidlikud, õpilased huvitatud ja lapsevanemad koostöövalmid. Samuti on mõned pered saanud arvutid eriolukorraga käivitunud projektiga „Iga koolilapsele arvuti“.

Teise ja kolmanda kooliastme klassidega suheldakse peamiselt FB Messengeri, Stuudiumi, e-kirjade ja telefoni kaudu, töid tehakse ka läbi veebitahvli. Alglklassidele on saadetud töölehti ja õpetaja hoiab kontakti telefonitsi.

Distantsõpe käib siiski täies hoos. Rõõm on näha ja kuulda, kuidas õpilased on usinad õppijad ja vanemadki võtavad õppetööst väga palju osa. Alglklasside lastel on välja kujunenud kindlad kellaajad, millal õppetööga tegeletakse. Õpilased on varmad küsimuste esitajad ja õpetajad vastajad.

Meie õpetajad valmistavad ka tavaolukorras ette mitmeid prooviksamitoid, mis annavad õpilastele aimu eksamitöö sisust. Muidugi pole ülesanded täpselt samasugused nagu eksamil. Seega saavad nad eksamiksi õppida ka distantsõppel olles, see pole takistuseks.

Aitäh kõigile õpilastele, lapsevanematele ja õpetajatele. Kõik pingutavad ja annavad endast parima. Õpetajad on laste jaoks olemas ja see on peamine. Jõudu kõigile!

Kose Gümnaasiumi direktor Martin Medar: „Tagasiside on äärmiselt positiivne!“

Esimene distantsõppe nädal on seljatanud ja nüüd on hea meel öelda, et Kose Gümnaasium on saanud koostöös lapsevanemate, õpetajate ja õpilastega ilusasti hakkama. Olgugi, et esimese tärkeid internetis, õppekeskkonnadesse sisenemisel, videote avamisel jne, oli ikkagi tege mist põneva väljakutsega. Rõõmu valmistasid mitmed asjad. Esiteks meie õpetajad olid loomingulised ja hakkamist täis ning suutsid sisuliselt kohes (kolme päevaga sh nädalavahetus) õppetöö ümber korraldada. See oli suurepärane. Õpetajate töökoormus suurenes oluliselt, sest kogu õppetöö planeerimine ja digikeskkonnadesse üleviimine oli töö- ja ajamahukas. Kõik õpetajad tegid suurepäraselt tööd ning asjad laabusid ilusasti. Loomulikult läksime esimestel päevadel hoogu, mille tulemusel oli kõigil suur koormus.

Olen väga uhke meie kooli õpilaste üle. Õpilased on meil üldse tublid! Mitte keegi ei kritiseerinud ega süüdistanud kedagi, ei näidanud kellelegi näpuga, tehti põhjendatud ja olukordi kirjeldavaid ettepanekuid. See on suurepärane töökultuur ja haridusastutusele kohane tagasisidestamine. Samamoodi olid kaasatud lapsevanemad, kes toetasid õpilasi kodus ning sarnaselt õpilastega tegid omapoolseid tähelepanekuid, millega kool saaks arvestada.

Õpilaste ettepanekud

Lapsevanematelt ja ka õpilastelt tulnud tagasiside esimese nädala distantsõppe läbiviimise kohta oli äärmiselt positiivne. 80% õpilastest ja 85,3% lapsevanematest hindas Kose Gümnaasiumi e-koduõppe korraldust suurepäraseks või heaks. Õpilaste arvates oli nende õppekoormus paras 64,2% vastajatest (156 õpilast) ja liiga suur 31% õppijatest (76 õpilast), ülejõu käiv 8 õpilasel ehk 3,3% ja liiga lihtne 4 õpilasel ehk 1,1%

32% õpilastest (78 õpilast) jõudis tunni/kodutöö õigeaegselt valmis koguaeg, 47,5% (118 õpilast) jõudis tunni/kodutöö õigeaegselt mõnikord ja 20,5% õpilastel jäi tunnitöö lõpetamata või esitamata. Sarnased tulemused olid ka lapsevanemate hinnangutes (tulemused lisatud manusena)

Ankeedile vastas kokku 243 õpilast ja 176 lapsevanemat! Tore, et kooli juba tahaks tulla 65,6% ehk 160 vastanud õpilast!

Lapsevanemate ettepanekud

- Tunnikirjeldused selgemaks.

- Videote üleslaadimise juhendid.
- Paindlikumad tähtajad.
- Mittehindamine.

Õpilaste ettepanekud

- Ühtlustada kodutööde kirjapanekut, et tunnitööd oleksid kirjas juba kell 9.00.
- Vähem keerukaid ja mahukaid ülesandeid, mida iseseisvalt on raske õppida.
- Selgema ülesannete juhiseid, et saaks ülesandest aru.
- Pikemaajalised tähtajad tööde esitamisel.

Iseseisva töö harjumused on erinevad

Mis puudutab küsitluse tulemusel võimalikku analüüsi, siis trend näitab selgelt, et õpilased ja nende õpiharjumused, samuti iseseisva töö harjumused on erinevad. Ja see on täiesti loomulik.

Siinkohal tuletan õpilastele ja lapsevanematele meelde, et tege mist ei ole koolivaheajaga, seega 5-6 tundi õppetööd päevas on täiesti loomulik koormus. Tõsi – kool peab arvestama, et õpilased tegelevad õppetööga iseseisvalt ning kõrval pole õpetajat. Tuginedes küsitluse tulemustele jätkame sama tunnistruktuuriga ehk 1 tund on 30 minutit. Tunnid algavad kell 10.00. Kool püüab õppetööd planeerida ja anda õpiülesandeid kõiki õpilasi ja kooliastmeid silmas pidades. Õppimise edukust ei näita ülesannete tegemise kiirus, vaid õpitut arusaamine ja ka väikene vaimne pingutus. Kui õpiülesanne

tundub raske, ei tähenda see, et püss tuleb pöösasse visata, vaid on vaja leida lahendus – üheks lahenduseks on küsida aineõpetajalt abi.

Distantsõppe jätkudes suureneb iga päevaga üha enam õpilaste soov ja ka vajadus omavahelise sotsiaalse suhtlemise järele. Kas see on loomulik, sest kool on ka sotsiaalne keskkond, mida nüüd asendab kodu. Eriolukorra tingimustes vajavad noored erilist tähelepanu, et mõista praegust olukorda, kehtestatud erimeetmete olulisust, millest on vaja kinni pidada sh vajadust vältida kohtumist ja kogunemisi sõpradega ning meelistegevusi harjumuspärasel moel.

Vaheajad ära ei jää

Tavapärase koolikäimise ei taastu enne aprilli lõpus olevat koolivaheaja. Seega on haridusastutused jätkuvalt distantsõppel kuni vaheaja lõpuni ning olukorda hinnatakse jooksvalt

Suvevaheajaga plaanis ära jätta pole, sest õppetöö toimub distantsõppel. Ka kevadine koolivaheajaga toimub ega jää ära. Eriolukorras tasemetöid ja eksameid ei toimu. Seoses eriolukorraga lükatakse edasi põhikooli ja gümnaasiumi lõpuksamite toimumise periood. Seda, kas lõpuklasside eksamid üldse toimuvad või mitte ei oska veel öelda. Uued eksamiajad sõltuvad eriolukorra kestusest. Kui esimeseks maiks turvalisust tagatud pole, on vajalik lükata eksamid suvesse või need üldse ära jätta.

Kui koolidele kui ka kodudele

Ardu Kooli direktor Ülle Pässe: „See on keeruline, aga huvitav võimalus!”

Mis on olnud koduõppe toimimise saamisest kõige raskem?

Kõige keerulisem on olnud töökindlate meetodite ja tehniliste vahendite väljaselgitamine, samuti distantsilt õpilaste ja nende vanemate tehnikaalne nõustamine, sest distantsõppele üleminekul tekkisid probleeme erinevatesse õpikeskkondadesse sisenemiseks vajalike kontode loomisel, samuti kontode ühildamisel eKooli keskkonnaga. Keeruliseks sai ka kiire sotsiaalne eraldatus ja ja kogu suhtluse ülemine digimaailma.

Kas on olnud ka rõõmsaid kogemusi?

Rõõmustav on see, et õpetajad on olnud loovad ja entusiastlikud, õpilased koostöövalmid ja tublid, lapsevanemad toetavad ja hoolivad.

Õppetöö teise nädala lõpuks ja gasid õpetajad meilitsi enda poolt kasutatavaid töötavaid meetodid. Häid praktikaid tuli igalt õpetajalt: kes on avanud eKooli alt vestlust eraldi igale õpilastele ja tema vanemale, kuhu õpilane edastab oma tööd pildi- või videofailina ning saab sealt tagasi õpetajapoolse kommentaariga parandatud töö, kes kasutab info vahetamiseks elektronposti või messengeri, kes Zoom või Meet keskkonda.

Kõige tähtsam on, et valitud õppekorraldusega oleks rahul nii õpetaja, õpilane kui lapsevanem. Lisaks tavapärasele õppevahenditele: vihik, töövihik, õpik, kasutavad õpetajad uue osa näitlikustamiseks ja kinnistamiseks materjale ka järgmistest keskkondadest:

Opiq, Foxcademy, eKoolikott. Liskis suunatakse õpilasi vaatama erinevaid loodusdokumentaalfilme, youtube`'s olevaid õppevideosid, aga ka enda poolt valmistatud õppevideosid ja helifaile, lugema erinevaid artikleid ja raamatuid.

Tundub, et taaskord õpivad õpetajad koos oma õpilastega, harides ennast iseseisvalt, aga läbides ka erinevaid pakutavaid distantsõppekursusi. Olles läbinud eelneva kahe nädala jooksul HITSA täienduskoostööd korraldava Moodle kursuse nädalaga ja Google Classroom kursuse, kolisin enda õpetatavate klassidega virtuaalsesse matemaatikaklassi Google Klassruumis.

Kas lisaks õppetööle toimub ka huvitegevust?

Jah, lapsed ei jaksa tegeleda ainult õppimisega vaid vajavad ka meelelahutust. Robotika toimub

kokkusaamised videotundides Zoom keskkonnas, tantsuringi õpilased õpivad uusi tantsuõpetaja poolt sisse tantsitud tantsuvideote järgi ning saavad ka enda videosid õpetajale, näiteringi õpilased jätkavad tööd tekstidega, kunstiringi õpilased valmistuvad näituseks ning arvutiringi õpilased saavad nüüd õpetaja juhendamisel enda teadmisi rakendada ja ennast arendada erinevates veebikeskkondades.

Seega esmapilgul näiks, nagu oleksime sattunud õpilaste soovunelmasse, keegi ei sunni nutivahendeid ära panema, pigem tuleks neid terve koolipäeva vältel pidevalt kasutada, kuid nagu vestlustest õpilastega selgub, ootavad nad hoopis kooli taasavamist ja reaalselt suhtlust nii klassikaaslaste kui ka õpetajatega.

Et natukenegi suhtlemist hoo-gustada, olen läbi viinud paar pilootvideokohtumist Zoom keskkonnas ning järke ootab virtuaalõpetajatetoa loomine, kuhu siis üks kord nädalas “suurel vahetunnil” on oodatud kõik Ardu Kooli õpetajad ja kooli töötajad oma rõõmude ja muredega. Julgustan sellist klassijuhatajatunde looma ka kõiki klassijuhatajaid, sest ka õpilased ootavad ja vajavad lihtsalt omavahelist vestlust, mis seoses tekkinud olukorraga on praegu meil kõigil ära võetud.

Mida soovite öelda koduõppele õpilastele või lapsevanematele?

Head õpilased, lapsevanemad, õpetajad! Keegi meist ei tea, kua

selline distantsõpe kestab. Kindlasti raugab esialgne innukus ning võib tekkida väsimus ja mittehakkamasaamise tunne, sest ükski digimaailma võimalus, eriti veel siis, kui ta on pealesunnitud, ei asenda vahetut õppimist ja õpetamist klassiruumis. Ärme lase negatiivsetel tunnetel ja tüdimusel endi üle võimust võtta. Õpilased, küsige probleemide tekkimisel õpetajalt julgelt abi, teid aidatakse. Õpetajad, tean, et teete oma tööd kohusetundlikult ja südamega ning teie tööpäevad lõppevad hilistel õhtutundidel, sest lisaks tunni ettevalmistusele, vajab iga esitatud töö personaalset kirjalikku tagasisidestamist. Kõik see on aja- ja ressursimahukas, aga te saate hakkama.

Lapsevanemad, suhtuge oma laste õppimisse mõistvalt, teie lapsed on tavapärasest väga teistsuguses situatsioonis, kus ühtäkki peavad kõik, ka I. klassi õpilased, ennast iseseisvalt õppima motiveerima, tööjuhustest iseseisvalt aru saama ja oskama seejuures ka veel oma aega planeerida. Kindlasti tuleb ka teil praegu olla vahel õpetaja rollis ja juhendada ning suunata oma last, et ta saaks oma ülesandega edasi minna. See kõik on algul keeruline, aga me saame sellega hakkama, kui võtame distantsõpet kui põnevat enesearendamise ja koosõppimise võimalust.

Meie koolipere järgnevate nädalate märksõnadeks saab olema motivatsiooni hoidmine, heade praktikate jagamine ja lõputu julgustamine.

Signe Sirel, Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli direktor: „Videotunnis viilida ei õnnestu!”

Mis on olnud koduõppe toimimise saamisest kõige raskem?

Väga suuri raskusi kooli poole pealt vaadatuna ei ole olnud. Leppepime kohe alguses kokku, et esimesel distantsõppenädalal kasutame esimese klassiga Stoodiumit ning teisest neljanda klassini videotunde. Neljandal klassil oli videotundide kogemus Google Meet keskkonnas olemas ning orienteerusime esialgu selle järgi.

Proovitud teisest neljanda klassini tehti juba enne distantsõppe algust olevat nädalavahetusel koos lapsevanematega, et kõik IT-vahendid oleksid töökorras ja õpe saaks toimuda.

Esimeste päevadega loksus aga täpsemalt paika, millise keskkonna õpetaja lõpuks oma klassile kõige sobivama leidis olevat. Peamised keskkonnad, mida kasutatakse on Google Meet, Zoom, Youtube, Stoodium.

Teisel distantsõppenädalal katsetasime videotunde ka esimese klassiga ning kolmandast nädalast kasutavad kõik õpetajad ja õpilased videotunde.

Oluline oli süsteemi loomine – kuidas küsida tagasisidet, kuidas anda tagasisidet ning reeglite kehtestamine – kuidas käituda videotunnis, kuidas kasutada kaameraid ja mikrofone. Üldjuhul on kaamerad avatud, et õpetaja saaks jälgida igat last. Google Meet keskkonnas peab ta selleks iga õpilase videol klõpsama, sest 17 õpilast korraga ekraanil siiski ei näe. Mikrofonid on õpilastel enamasti kinni. Need avatakse üksikhaaval siis, kui õpetaja küsitseb õpilast nimepidi või kui õpilane küsitseb teist õpilast nimepidi. See on väga vajalik, sest pidev taustamüra segab süvenemist ja on väsitav.

On olnud ka juhuseid, kus õpilane katsetab, millised võimalused on viilimiseks. Mõni püüab vahel tegeleda kõrvaliste asjadega, nt kassiga mängida või avada arvutis mingi teise programmi. Mõni tahab kaasõpilastele jällegi oma lemmiklooma näidata. Vahel katkeb internetiühendus, aga siis liitutakse kiiremas korras tagasi.

Peale tunde on õpilastel võimalus jääda liinile, kes vajab täiendavat juhendamist või abi mõne üksikku ülesande lahendamisel. Aprillikuust on soov alustada ka ringitööga.

Esimestel päevadel oli mitme lapsevanema mureks, kas neil on piisavalt aega oma lapsele toeks olla, kas neil on piisavalt oskusi ülesannete lahendamisel abiks olla, kuidas laps iseseisvalt toime tuleb, kui kiiresti laps videotunniga sinasõbraks saab jmt. Tagantjärele võib öelda, et arvestades keerulist olukorda, on kõik sujunud väga hästi.

Kas on olnud ka rõõmsaid kogemusi?

Kõige suurem rõõm on üksteisega koostumise üle. Rõõmu pakuvad ka uut moodi koduülesanded. Nende teostamisel tuleb olla loov, ettevõtlik ja kasuks tuleb mitmekülgne IT vahendite kasutamise oskus.

Nii õpilaste kui ka õpetajate IT oskused on väga suure hüppe teinud. Õpetaja jaoks on uut moodi tööde kontrollimine samuti rõõmupakkuv. Õpetaja, kes on harjunud igapäevaselt kasutama aktiivõppemeetodeid, saab neid läbi arvuti teha küll piiratud. On olnud vajadus ümber orienteeruda ja uusi toimivaid praktikaid leiutada. Kuid see on üldjuhul vaid positiivne, sest toob meid kõiki rutiinist välja.

Mitmed vanemad on andnud tagasisidet, et nad on antud õppekorraldusega väga rahul. Nende jaoks on oluline, et lapsel on vahetu kontakt õpetajaga – vajadusel saab õpilane küsida ja õpetaja vastata.

Mida soovite midagi öelda koduõppele õpilastele või lapsevanematele?

Oleme kogu kooliperega õpilastele ja lapsevanematele väga tänulikud. Õpilastele on selline õpe pakkunud ühelt poolt põnevust, kuid teisalt nõudnud neilt kohusetundlikkust ja enesedistsipliini. Nad on sellega väga hästi hakkama saanud.

Lapsevanemad on olnud väga abivalmid ja mõistvad, nad on toeks nii oma lastele kui ka õpetajatele ning kodu ja kooli koostöö sujub tänu sellele hästi.

Kiidan ka õpetajaid, kes on leidnud väga kiiresti toimivad lahendused, igaüks on ennast IT alaselts ületanud ning vaatamata keerulisele olukorrale säilitanud rahuliku ja positiivse meeleolu.

Õppimine eeldab pingutust ja seda me nüüd koostöös ka teeme!

**KOSE GÜMNAASIUMI
10. KLASSI UUTE ÕPILASTE
VASTUVÕTT
2020/2021 ÕPPEAASTAKS**

**REGISTREERIMINE SISSEASTUMISKATSETELE AVATUD
ALATES 1. APRILLIST KUNI 15. MAINI 2020!**

LISAINFO: WWW.KOSE.EDU.EE

**KATSETELE
REGISTREERIMISEKS
KÜLASTA KOOLI KODULEHTE
WWW.KOSE.EDU.EE/VASTUVÕTU-
AJAKAVA
NING LEIA REGISTREERIMISLINK!**

Algab traditsiooniline Sinilillekampaania, tunnustamaks kaitseväge ja Kaitseliidu veterane

1. aprillil algas seitsmes Sinilillekampaania "Anname au!", millega kutsutakse kaitseväge ja Kaitseliidu veteranide tunnustamiseks kandma Sinilillemarki. Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud eriolukorrast tulenevate piirangute tõttu on mõningal määral muutunud kampaania formaat, kuid anname veteranikuul sellegipoolest veteranidele au!

"Anname au meie veteranidele ning tunnustame neid tehtud töö eest, seekord küll ilma Sinilillejooksudeta, liigume individuaalselt," rääkis Eesti Vigastatud Voitlejate Uhingu juhatuse esimees ülemveebel Enn Adoson. "Sinilillekampaania kutsub lisaks veteranide tunnustamisele ka pöörama tähelepanu tervislikele eluviisidele ja seda saab teha igaüks vastavalt eriolukorra reeglitele ka kodus," lisas Adoson.

Sinilillekampaania väärtustab tervisesporti ning sellel aastal kutsume inimesi kampaanias osalema hoopis sotsiaalmeedia vahendusel. Kuna eriolukorra tõttu on rahvakogunemised keelatud, jäävad ära Sinilillejooksud ning veteranipäeva Veteranirock.

Anna sportlik panus

Seekordne Sinilillekampaania kutsub veteranidele au andma kodus aktiivne olles. Osale Veteraniväljakutses, kus tuleb Sinilill rinnas teha 2 minuti jooksul nii palju kätekõverdusi või istesse tõusu harjutusi kui suudad. Jäädvusta tegevus foto või videopildis, lisa saadud tulemus ja jaga seda sotsiaalmeedias kasutades hästtägi #veteraniväljakutse ja nimeta järgmised kolm sõpra, kes peavad sinu tulemuse ületama. Väljakutsetes kutsume osalema kogu aprillikuu jooksul.

Tanavu kevadel kogutakse annetusi, et toetada veterane, nende lähedasi ning tervishoiu- ja spordivaldkonda laiemalt. Sinilille sümbolika müügist saadav tulu aitab Kuressaare Haiglal soetada vajalikke seadmeid, MTÜ Peasajadel jätkata tegevust vaimse tervise edendamisel, Narva linnal rajada väljõusaali ning Eesti Invaspordi Liidu viia läbi istevõrkpalli treeninguid ning osaleda võistlustel.

Abiks Naiskodukaitse ja kauplused

Kampaania kestab 1. aprillist kuni 30. aprillini. Antud perioodil saab Sinilillesümbolikat soetada ja seeläbi annetust teha mitmetes müügipunktides, sealhulgas kontaktivabalt Sinilill endale Selveri või Coopi toidupoe kulleriga koju tellides. Koostöös Itella Smartpostiga saab kampaaniatooteid soetada tellides toote otse postiautomaati www.annameau.ee kodulehelt. Hädavajadusel toidupoode külastades on võimalik Sinilill ka oma ostukorvi lisada Selveris, Coopis, R-kioskites ja Stockmannis.

Koikjal Eestis aitavad Sinilillemarkide ja kaepaelt muugiga annetusi koguda vastavalt eriolukorra tingimustele Naiskodukaitse vabatahtlikud.

Seitsmendat aastat peetava Sinilillekampaania eesmärk on kutsuda inimesi üles kandma Sinilille märki Kaitseväge ja Kaitseliidu veteranide ja nende lähedaste toetamiseks.

Veterane on meie seas üle 3000, kes on osalenud erinevatel rahvusvahelistel sõjalistel ja rahutagamise operatsioonidel mitmel pool maailmas. Veteranide sümboliks on Sinilill, millega saab igaüks näidata, et väärtustame nende panust meie ühise julgeoleku heaks.

Iga Sinilille märk, mille on valmistanud SA Hea Hoog vahendusel vaimsete ja psüühiliste erivajadustega inimesed üle Eesti, on unikaalne käsitöö.

Katri Lindau

Valla male- ja kabemeistrid selgusid veel enne üleriikliku koroonapapaanika puhkemist

Kose valla tänavused male- ja kabemeistrivõistlused peeti peaaegu kuu enne eriolukorra kehtestamist – 15. veebruaril.

Taas Oru külakeskuses, nagu viimastel aastatel kombeks.

Sest on ju just Orust kujunenud valla maleelu keskus.

Võistluspäeva suurimaks täheks kerkis Kose Male-kabeklubi (lüh. KMKK) liige **Kalle Aljas**. Males võitis ta pronksmedali, kabes aga ülivõimsa mänguga suisa kuldmedali. Ja kui malepronks oli veel täiesti ootuspärane (mullu Harjumaa võistkondlikul kiirmale-MV-I võidetud pronks ei tulnud talle ju juhulikul), siis valla tugevamate kabetajate eest ühegi kaotuseta (!) napsatud kindel esikoht mõjus kui välg selgest taevast. Ainsana suutis pärastise meistri käest viigi kätte saada ta klubikaaslane ja sugulane, hõbemedali võitnud **Ain Uuspõld**. „Vanamees oli täna minu poolt,” ütles õnnelik esikohamanik pärast turniiri naerulsui, näidates sõrmega taeva suunas.

Kabepronksi võitis paljukordne vallameister **Vello Viir**. Naiste kabemeistriks tuli **Aino Kivi**.

Males võitis täiseduga (7 punkti 7-st) esikoha **Tõnu Kalvet** (KMKK), kes oli tulnud meistriks ka 2018. aastal. (Tiitlikaitsja **Jaan Urgas** jättis tänava trooni vabaks.) Harjumaa viimase 15–20 aasta esinaisalmaletajaks peetav **Tiina Põlendik** (KMKK) lõpetas teiseksena (6 p.), juba mainitud K. Aljas aga kolmandana (5 p.). Põlendik tuli ühtlasi naistemeistriks.

Tüdrukute meistritiitli võitis **Aurora-Johanna Kurrikoff** (ühtlasi oma vanuseklassi valitsev maakonnameister!), poiste oma aga **Kristjan Kaljukivi**, mõlemad Oru põhikoolist.

Kummagi spordiala MV-I osales kaheksa võistlejat.

Talimängudel esineti paremini kui muidu kombeks

K. Aljasel olnuks täielik õigus mängida 29. veebruarist 1. märtsini Lääne-Virumaal Kundas peetud omavalitsuste talimängudel kabekoondise esimesel laual, ent ta otsustas siiski malekoondise esimese laua kasuks. Kas tänu sellele otsusele või sellest hoolimata, kuid mõlemad koondised esinesid Kundas paremini kui Kose valla male- ja kabeesindustel muidu talimängudel tavaks. Ja seda vaata-

Maletajate medalikolmik (vasakult): Tiina Põlendik (II koht, naiste I koht), Tõnu Kalvet (I koht) ja Kalle Aljas (III koht).

Aurora Johanna Kurrikoff sai koguni kaks medalit: tüdrukute arvestuses kulla, naiste arvestuses aga hõbeda

Poistest tuli valla malemeistriks Kristjan Kaljukivi.

mata asjaolule, et kabekoondis pidi seal mängima vähemuses. Nimmelt teatas naistelaua mängimata pidanu oma koondisekaaslastele alles kolm päeva enne Kunda-sõi-

tu, et soostub valda talimängudel esindama vaid siis, kui talle see kinni makstakse. Kuna makstasoovijaid ei leidunud, siis jäigi kabetajail ainult üks võimalus: mängida nii,

nagu oleks koondis täielik.

Kundas see igatahes õnnestus.

TÕNU KALVET

Kose valla malekoondise kapten 2020. a. talimängudel

Lastekaitse Liidu 10 soovitus, kuidas olla eriolukorras toetav lapsevanem

Praegune aeg on nii täiskasvanutele kui lastele väljakutsete ja samas ka koosolemise aeg. Sügav kummardus vanemate ees, kes aitavad lastel koolikohustust täita ka siis, kui koolid on suletud või kes ise nüüd oma lapsi kooliks ette valmistavad.

Enamik lapsi mäletavad täiskasvanuna käesolevat aega mitte spetsiifilise viiruse või pandeemia kontekstis, vaid selle järgi, kuidas nende pere end sel ajal tundis, kuidas suhtlus toimus, missugune oli peamine emotsioon koduses õhkkonnas. Samuti õpivad lapsed vanemaid jälgides ka ise kriisi- ja ebakindluse olukordades käituma.

Täiskasvanute mure perekonna ja lähikondsete tervise pärast ning samuti majanduslikust toimetulekust eriolukorras võib tekitada ärevust ja muserdust. Juhul, kui täiskasvanud saavad tööga jätkata, siis kuidas ennast kodukontori ja (väikeste) laste vahel jagada?

Kuidas täita samal ajal lapsevanema, õpetaja ja töötaja rolli, ilma, et emotsioonid üle keeks, lapse peale ei karjuks, teda ei alavääristaks, halvemal juhul talle laksu ei annaks või muul moel füüsiliselt ei karistaks?

Nii lapse löömine, kui ka tema sõnadega alandamine kahjustavad last ja on seadusega keelustatud. Vanemana last alandades ahendad tema võimalusi kasvada ja areneda täisväärtuslikuks ühiskonnas, perekonnas ja tööturul toimivaks täiskasvanuks.

Lapse arenguks vajaliku vanemaga või hooldajaga turvalise kiindumussuhte arenguks on võtmetähtsusega lapsega koos veedetud aja kvaliteet ka kriisi ajal ja konfliktiolukordades.

Lastekaitse Liit kutsub vane-

maid hoidma jalad maas, pea selge ja süda avatud oma laste ja iseenda jaoks. Mõned soovitusel, kuidas vanemana lastega kodus olles meel rahulik hoida.

1. Tehke lapsega koos päevaplaan. Arvestage nii lapse kui teiste pereliikmete vajaduste, ettepanekute ja võimetega. Hea päevaplaan aitab tasakaalustada mängimise ja kohustuste vahetust, koosolemise ja endaga olemise, möllu ja vaikuse aega.

Seega võiks päevaplaan sisaldada: aega, millal tegelete, mängite ja õpite koos lapsega, ilma samal ajal midagi muud tegemata;

aega, millal (eelkooliealine ja kooliealine) laps tegutseb iseseisvalt;

aega, kui vanem saab endaga olla;

aega, kui tehakse erinevaid majapidamistöid (toiduvalmistamine, koristamine jms), kuidas neid jagatakse ja missugune on laste panus; suuremate laste puhul nutiseadme ja ekraani vaba aeg (alternatiivid on audioraamatute, muinasjutude, lugude kuulamine, mängimine jms);

päevaplaanid võivad olla iga päev erinevad, arvestades pereliikmete erinevaid vajadusi.

2. Igapäevane füüsiline tegevus koos lapsega. Võimlemine ja koduste treeningkavade jälgimine ai-

tab tasakaalu säilitada. Kordamööda võivad kõik pereliikmed teha koduse treeningkava või takistusraja.

3. Rääkige lapsega läbi, mis koos olles aitab hästi hakkama saada. Näiteks pereliikmetele oma aeg päeva jooksul, minasõnumite kasutamine jms.

4. Rääkige läbi, missugune on kindlalt lubamatu käitumine ja leppige kokku alternatiivid ja tagajärjed: näiteks pereliikmetele haiget tegemine. Alternatiiv – mis on lubatud tegevus, kui laps vihastab (karjub patja, rebib paberit, võtab rahunemise minutid jms).

5. Kasutage minasõnumeid ja võtke vastutus oma tunnete eest. Kui vanem ärritus, on see vanema ärritus. Lauses "Sa ei kuula mind ja ma lihtsalt pean sulle laksu andma", teeb vanem lapse vastutavaks oma ärrituse ja abitusetunde eest. Parem lause oleks: "Ma olen selles olukorras ärritunud ja soovin, et see olukord lõp-

peks." Vastavalt vajadusele saab siisu loomulikult varieerida, kasutades: "Tunnen abitust ning soovin aja maha võtta ja rahuneda."

6. Leidke iga päev endale aega, et täiskasvanuna oma tassi täita. Kahe vanema puhul nõuab see head vanemate vahelist koostööd. Üksikvanema puhul võib, olenevalt lapse vanusest ja vajadustest, võib abi olla ka 5-10 minutiliste pause planeerimisest. Oluline on teha vahet tööaja ja isikliku aja vahel, ning neid mõlemad endale võimaldada.

7. Mõelge läbi tegevused, mis aitavad teid, kui teil endal tunded üle keevad. Head on hingamisharjutused: sisse hingates loe neljani, välja hingates kaheksani, väike paus ja uus sissehingamine; distantsti võtmine koos hingamisega (kõndimine teise tuppa/kööki/aknast välja vaatamine jms).

8. Helistage, suhelge iga päev mõne toetava inimesega. Rääkige kellegagi, kes teid mõistab ja toetab ning rääkige oma võimalikest raskustest, ärevusest, ärritusest, mida eriolukord teile kaasa toob.

9. Ideaalset vanemat pole olemas ja vigu teha on normaalne. Tehtud vigu tuleb teadustada ning nendest õppida. Süütunne ei aita parem vanem olla, pigem vastupidi.

10. Hoolitsege oma vaimse tervise ja psüühilise tasakaalu eest. Vajadusel saab lapse kasvatusküsimustes abi küsida lasteabi telefonil 116 111. Avatud on ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ning 1247 kriisitelefoni COVID-19 küsimustes ja psühholoogilise esmaabi pakkumiseks.

Merit Lage
Lastekaitse Liidu koolitaja, superviisor, gestaltpühhoteraapeut

Lasteaiaõpetajad on keerulises olukorras

Viime distantsõppe- ja kasvatus-tööd läbi ka lasteaias. Esimestel nädalatel jagasid mõned õpetajad oma rühma lastele tegevusi. Aprilli algusest püüavad seda teha kõik õpetajad – nii peaks Stuudiumi vahendusel jõudma lisaks rühmategevustele kodudesse ka soovitusi muusika- ja liikumistegevuste kohta. Toredate tegevuste kõrval on aga viimastel päevadel esile kerkinud ka mitmed murekohad.

Arvestades COVID-19 viiruse kiiret levikut ja sellega kaasnenud kurbi sündmusi ning olukorda, kus lapsevanematel hakkavad ko-

haldused hoiuvõimalused otsa saama, on mitmetel lasteaiaõpetajatel tekkinud hirm tööle tulemise ees.

Kuidas tagada erivajadustega lapse turvalisus – laps, kes seni on harjunud vaid oma rühmaõpetajatega, peab nüüd arvestama, et iga päev on tema ümber uued inimesed. Või kroonilise haigusega laps, kelle puhul kõigil lasteaiaõpetajatel puudub ettevalmistus...

Koolitus on küll kunagi läbitud, kuid kui pole pikka aega selle teemaga kokku puutunud, siis nüüd käigupealt seda õppida on keeruli-

ne. Kuidas tagada vajalik hulk personali, kui mitmed lasteaia õpetajad kuuluvad riskirühma? Kuidas järgida 2+2 valemit lasteaias?

Nendele ja veel mitmetele teistele küsimustele oleme koos lasteaiaõpetajatega püüdnud vastuseid leida. Paraku kõigile küsimustele kohe vastuseid anda ei olegi. Võib-olla tuleb ära oodata, mil just see olukord on käes, kuid kõik soovivad ju igaks olukorraks valmis olla. Läbi videokoosolekute ja suhtluse püüame üksteist toetada ja raskustest üle olla.

Positiivsust aitab hoida ka füüsi-

line tegevus õues, mida kõik ka jõudumööda teevad – kodukandi metsades veel ruumi on.

Ma tänan kõiki lapsevanemaid mõistva suhtumise eest ja kes on saanud oma lapsed kodus hoida.

Mida vähem on gruppides liikumist ja olemist, seda rohkem saame ära hoida viiruse levikut. Meie jaoks on oluline tagada nii laste kui ka töötajate tervise kaitse.

Hoidke ennast ja oma lähedasi ning püsige terved!

Signe Sirel
Direktor

Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kool

kuulutab välja konkursi

LASTEAIAÕPETAJA

ametikoha täitmiseks

lapsehoolduspühkusele oleva töötaja asendamise ajaks. Kandidaadilt ootame kvalifikatsioonile vastavat haridust, tahet töötada lastega, suhtlemis- ning meeskonnatöö oskust. Tööle asumine 10. augustist 2020.

Avaldus, CV ja kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide koopiad palun saata 1. juuniks 2020 aadressile Pargi 6, Kose-Uuemõisa, 75102 Harjumaa või e-postile signe.sirel@kula.ee

Täpsem teave telefonil 6751 401 või 5886 2278

Oluline info eakatele eriolukorra ajal!

Koroonaviiruse suurim riskigrupp on vanaaegsed ehk üle 60-aastased ning krooniliste haigustega inimesed. Selles vanuses olevad töötavad inimesed peaksid võimalusel töötama kodust.

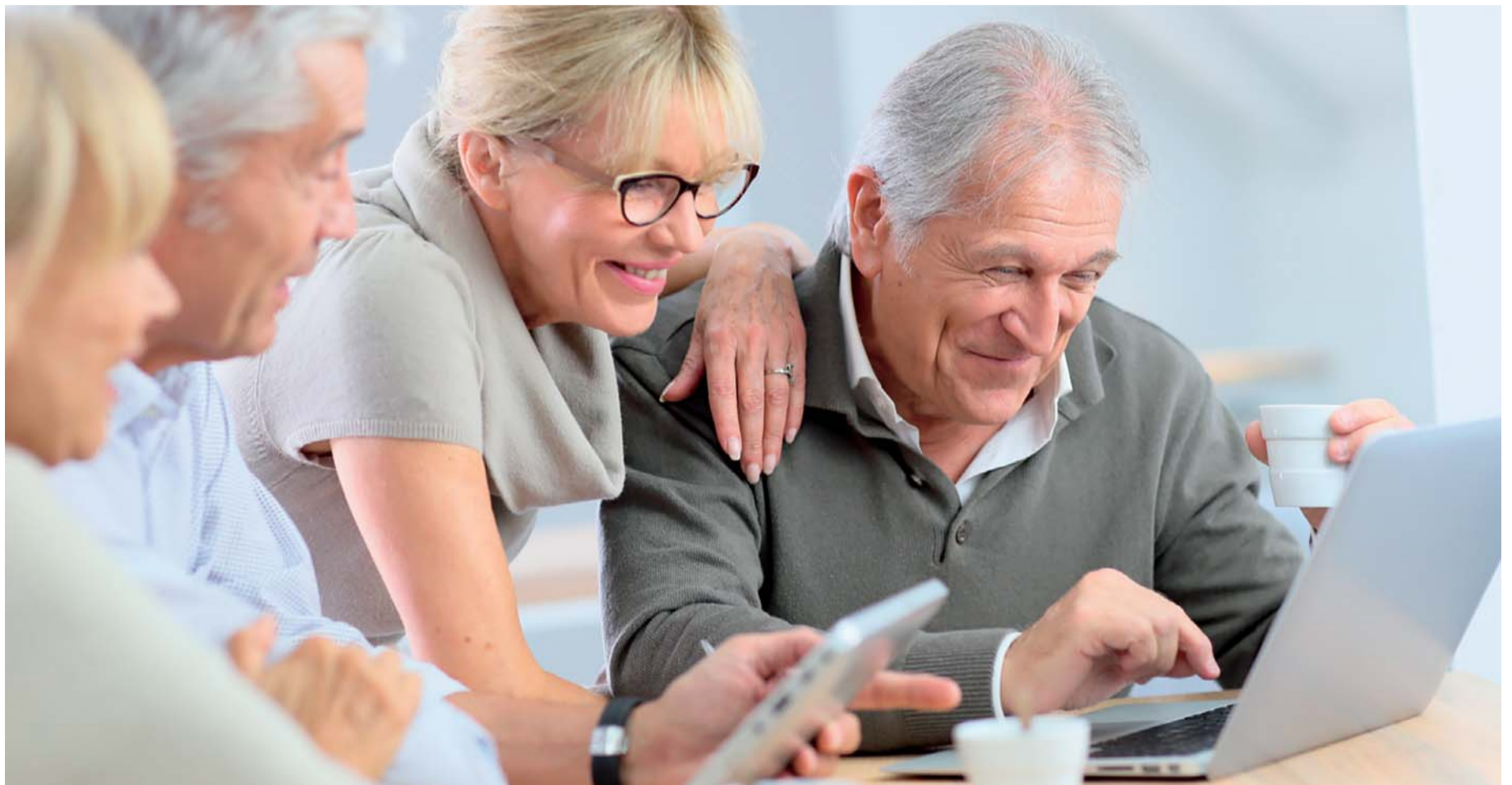
Kõigil üle 60aastastel soovitab terviseamet vältida rahvarohkeid kohti, püsida võimalusel kodus ja vältida igal juhul kokkupuuteid haigustunnustega inimestega ning suhelda laste ja lastelastega vaid telefoni või elektrooniliste kanalite kaudu.

Terviseamet on andnud soovitusi, mida inimesed peaksid võimaliku nakkusohu kaitseks ette võtma.

1. Pese tihti ja hoolikalt käsi
Pese käsi sooja vee ja seebiga ning avalikes kohtades kasuta alkoholi-põhist käte desinfitseerimisvahendit. Käte pesemine ja desinfitseerimine tapab kätele sattunud viiruse. Pese käsi väga hoolikalt! Ühistranspordi kasutamisel tuleb lisaks käte desinfitseerimisele puhastada ka kindad ja kotisingad.

2. Järgi hügieeni
Kui aevastad või köhid, siis kata oma suu ja nina ühekordse salvrätiga. Viska see koheselt prügikasti ja puhasta seejärel käed. Kui sul ei ole salvrätikut, kasuta oma varrukate (küünarvarre osa), aga mitte paljast kätt. Suu ja nina katmine takistab pisikute ja viiruste edasi levimist. Kui aevastad vastu paljast kätt, võivad pisikud ja viirused sattuda sinu kaudu teistele inimestele ja esemetele, mida katsud.

3. Välti füüsilist kontakti haigusnähtudega inimesega
Välti kontakti või hoiad distantsi vähemalt üks meeter inimestega, kellel on välised haigustunnused - näiteks köha või nohu. Kui seisad haigusnähtudega inimesele liiga lähedal, võid tema aevastamise korral piisknakkuse sisse hingata ja ka ise haigestuda. Kuna praegu on ka külmetushaiguste leviku periood, siis kõiki tuttavaid ei ole soovitatav kallistada.

4. Välti silmade, nina ja suu katsumist

Sinu käed puutuvad avalikes kohtades kokku mitmete esemete ja pindadega, mis võivad olla hiljuti viiruste poolt saastatud. Kui puudutad oma silmi, nina või suud mustade kätega, siis on võimalus, et viirus kandub ka sinule edasi.

5. Kui sul on palavik, köha ja/või hingamisraskused, otsi varakult abi

Ütle tervishoiutöötajale või perearstile, kui oled olnud lähikontaktis inimesega, kellel on hingamisteede haiguste sümptomid ehk palavik, köha või hingamisraskused. Haigussümptomite (palavik, köha, nohu) leevendamiseks soovitame kodust ravi käsimeetoditega. Tugeva hingamisraskuse või õhupuuduse korral helista 112.

6. Kui sul on kerged hingamisteede haiguste sümptomid, järgi hoolikalt tavapäraseid hügieeninõudeid, sealhulgas kätepesu ning võimalusel püsi kodus, kuni oled tervenunud (minimaalselt 14 päeva).

7. Kas terviseamet viib läbi kodukülastusi?

Terviseametil kodukülastusi praegu plaanis ei ole. Kui keegi tuleb sind külastama ja väidab, et on ametiisik, peab ta küsimise korral näitama oma töötõendit. Juhul, kui on kahtlus, et tegemist pole ametiisikuga, helista häirekeskusesse numbril 112 või häirekeskuse infotelefonil 1247.

8. Ära tarbi tooreid või väheküpsetatud loomseid tooteid

Ära tarbi toorest või väheküpsetatud liha ega kuumtöötlemata piima. Samuti ära tarbi pesemata puu- ja köögivilju.

Et muutunud olukorraga paremini hakkama saada, pea kinni järgmistest nõuannetest:

Jälgi igapäevast rutiini

Püüa kodus olles nii palju kui võimalik säilitada oma tavapärase rutiini, järgides üldtervisliku eluviisi põhimõtteid. Kui võimalik, viibi iga päev värskes õhus.

Ära võta lapselapsi enda juurde hoida

Teadaolevalt ei ole koroonaviirus lastele väga ohtlik, küll võivad lapsed olla viiruse edasi kandjateks. Haigestumise vältimiseks ära kutsu praegu külla või võta hoida lapselapsi või teiste lähedaste lapsi.

Kasuta lähedastega suhtlemiseks telefoni või interneti

Suhtle oma lähedastega igapäevaselt, kuid soovitatavalt telefoni, e-kirja, kiirsõnumite või sotsiaalvõrgustike teel ning väldi võimalusel füüsilist kontakti.

Välti kaupluse ja apteegi külastamist

Võimalusel ära käi ise poes ja apteegis, selle asemel palu seal käia lähedastel või kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajal. Koosta poe- ja apteeginimekirjad (piisava varu-

ga) ja lase abistajatel kõik asjad ühe korraga tuua ja üle ukse anda. Kui tarvitad igapäevaselt retseptiravimeid, palun jälg, et sul oleks vähemalt ühe kuu varu olemas. Digiretsepte saab välja osta ka teine inimene.

Apteegis retseptiravimeid ostes on vaja selle inimese ID-kaarti, kes ostab ning selle inimese isikukoodi, kelle nimele ravimid on välja kirjutatud, kelle jaoks ostetakse.

Vajadusel palu abi kohalikul omavalitsusel

Kui vajad abi toidu, ravimite ja muu vajaliku kättesaamisega, tasuta võtta ühendust naabrite ja kogukonnaga ning uurida, kas neil on võimalik toidu või ravimite toomisega aidata.

Kui ümbruskonnas pole kedagi, kes saaks abistada, tasub ühendust võtta oma elukohajärgse valla- või linnavalitsuse sotsiaalosakonnaga, kes vajadusel aitab.

Muu oluline info

Kui kaugtöö tegemine pole võimalik ja tuleb käia tööl, on oluline järgida hügieeninõudeid ja lihtsaid ettevaatusabinõusid:

· Võimalusel väldi ühistransporti ja sõida autoga või mine tööle jala;

· Võimalusel hoiu inimestega kahemeetrist vahet;

· Pese hoolsalt käsi pärast teiste inimeste läheduses olemist, pärast õuest tulemist, pärast tualeti kasu-

tamist, enne sööki, pärast liftiga sõitmist, jne;

· Välti kätlemist, kallistamist ja kehalist kontakti kõigi inimestega;

Haigustunnuste ilmnemisel jää koju ja vajadusel palu töövõimetulehte.

Tervisemure korral küsi nõu **tasuta perearsti nõuandeliinilt 1220** (avatud ööpäevaringselt).

Alates 16. märtsist on avatud **üleriigiline abi- ja infotelefon 1247, mis jagab informatsiooni koroonaviirusega seotud küsimustes**, telefon töötab ööpäevaringselt ja on helistajatele tasuta.

Eesti Perearsti Seltsi koostatud nõuanded: „Kuidas kaitsta eakaid koroonaviiruse eest?“ leiab Eesti Perearstide Seltsi kodulehelt: [https://www.perearstiselts.ee/Televisioni_vahendusel_edastatakse_koroonaviiruse_kohta_ajakohast_infot_Eesti_Televisioonis_\(ETV\).](https://www.perearstiselts.ee/Televisioni_vahendusel_edastatakse_koroonaviiruse_kohta_ajakohast_infot_Eesti_Televisioonis_(ETV).) Alates esmaspäevast, 16. märtsist on "Aktuaalne kaamera" argipäeviti eetris neljal korral: **kell 12, kell 17, kell 18.30 ja kell 21.00.**

Tuludeklaratsioonidega pole vaja kiirustada

Paljud inimesed soovivad tuludeklaratsiooni esitada paberil. Hetkel on Maksu- ja Tolliameti bürood suletud. Kuid muretsema ei pea, sest tuludeklaratsiooni esitamise lõpptähtajani (30. aprill) on veel piisavalt aega. Maksu- ja Tolliamet jagab jooksvalt uut infot. Küsimuste korral võib helistada MTA

infotelefonile 880 0811 ning samuti on võimalus kirjutada e-mailile eraklient@emta.ee.

Politsei- ja Piirivalveameti teeninduste töö

Politsei- ja Piirivalveameti teenindused on edasilükkamatute toimingute jaoks avatud. Kriitilise vajaduse puudumisel on parem teenindussaali mitte tulla.

Kui dokument hakkab aeguma, palu abi lähedastelt, kes aitavad taotlust esitada iseteeninduses <http://iseteenindus.politsei.ee> või posti teel „Pärnu mnt 139, Tallinn, 15060“.

Rohkem informatsiooni dokumentide taotlemise kohta leiad politsei kodulehelt <https://www.politsei.ee/>

Valminud dokumente hoiab Politsei- ja Piirivalveamet teeninduses kuus kuud.

Pensionite taotlemine

Kui sa ei ole veel pensionär, siis avalduse pensioni saamiseks võib esitada ka kolm kuud pärast pensioniõiguse tekkimist. Avalduse saab esitada elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressil: info@sotsiaalkindlustusamet.ee, lisainfo sotsiaalkindlustusamet.ee/et/pension-toetusel/pension-toetamine.

Pensionit makstakse arvelduskontole nii nagu igakuiselt. Kojukande võimalike tõrgete vältimiseks palume kõigil pensioni saajatel anda teada enda arvelduskonto number. Selleks võtab sotsiaalkindlustusamet kõigi kojukannet saavate inimestega ühendust.

Külas kirjanik Andrus Kivirähk

9. märtsil ei teatud Kosel kurjast viirusest suurt midagi ning seega tähistasid Kose Lasteaed PäevaLille suured ja väikesed emakeelepäeva peatset saabumist. Külla oli kutsutud kirjanik Andrus Kivirähk.

Lapsed olid kirjaniku tulekuks põhjalikult ette valmistatud. Loetud ja kuulatud oli mitmeid kirjaniku lastelugusid ning nii mõnigi laps vuristas ette nimekirja päevakangelase raamatutest, mistal kodus riulis olemas on.

Kirjaniku ettelugemisel saime osa kolmest loost ning muidugi said lapsed küsimusi esitada.

Esimene lugu rääkis tondist, kellele meeldis üle kõige inimesi ehmatada.

Ühel päeval avastas tont, et inimesi üldse ei liigu ja tal pole keda-

gi ehmatada ning see tegi tondi murelikuks. Inimesed ei olnud tolles loos koroonapärast toas, vaid nad olid kõik internetis ja keegi ei liikunud ringi. Seepeale muutis tont ennast facebookiks ning sai selle abil inimesi ehmatama hakata.

Teises loos oli juttu koer Mukist, kes armastas jalanõusid süüa ning kiitis inimkeeles, kui hästi need maitsevad, mille peale otsustati sünnipäeval külaliste toit samuti jalanõudest valmistada.

Kolmas lugu rääkis Eesti Vaba-

riigi sünnipäevast ja sellest, kuidas lapsed pidasid plaane, mida kodumaale kinkida.

Valikutes olid tort, seapraad ja limonaad. Poiss Juku kinkis omalt poolt ühe frikadelli, mille ta näpuga maa sisse auku uuristades mulla alla mattis.

Kivirähk'i lood meeldisid lastele väga, sest köidavad need ju igas vanuses lugejat oma lõbususe, optimistlikkuse ja kaasaegsusega ning fantaasiaga.

Tema lood sunnivad enda ümber tähelepanelikult ringi vaatama

ning ümbritsevale mõtlema. Samas peabki üks hea lastejutt olema paeluv ka täiskasvanutele, et nad tahaksid seda oma lastele ette lugeda – jutte kuulavad lapsed alati hea meelega.

Lood kuulatud, kinkis Miisuõie rühma Emma kirjanikuhärrale enda joonistatud kaardi, lasteaia poolt andis kingituse direktor Evelin Sillaste ning kõigi poolt kiituseks kostus saalis suur aplaus.

Liina Jõe

Kose Lasteaed PäevaLill õppejuht

Kose valla õiguskorra ülevaade märtsis 2020

Politsei registreeris märtsikuus Kose vallas kokku 116 infoteadet, nendest 4 kuriteoteadet ja 57 väärteoteadet.

Kuritegudest pandi toime kaks kehalist väärkohtlemist, mis olid toimunud perekonnas, üks vargus ja üks joobeseisundis mootorsõidukijuhtimine. Väärtegudest moodustasid valdava osa liiklusrikkumised, kuid oli ka üks juhtum loomaga, kaks vandalismi toime panemist (lõhutud üks hoone ja üks mootorsõiduk), üks naabrite rahu rikkumine kortermajas ja üks vargus. Teatati kahest perevägivallajuhtumist, mille mõlema kohta on alustatud kriminaalmenetlus. Mõlemal juhul on tegemist korduvate juhtumitega.

Bussis tuleb kinnitada turvavöö

Märtsi alguses kontrollis politsei Kose vallas hommikusel K1 koolibussis sõitvate isikute turvavöö kasutamist, kuna varasemalt oli tulnud mitmeid teateid murelikelt lapsevanematelt, et bussides turvavöösid ei kinnitata.

Kahjuks bussi sisenedes midagi röömustavat ei olnud. Kõigi bussis viibivate isikute peale oli ühel inimesel turvavöö kinnitatud. Kui te arvate, et see oli bussijuht, siis te eksite. Sellel korral kutsuti bussijuht politseisse ning tema suhtes alustati väärteomenetlus turvavöö nõuetekohaselt kinnitamata jätmise eest.

Kindlasti jätkab politsei selliste kontrollide läbiviimist ka edaspidi, kui eriolukord riigis läbi saab. Kindlasti plaanime koostööd ka koolidega, et teha rohkem selgitustööd turvavöö vajalikkusest. Lisaks lapsevanemate selgitustööle saab iga täiskasvanud olla eeskujuks, kinnitades alati bussis turvavöö, kui see seal olemas on.

Eriolukord riigis

Seoses koroonaviiruse levikuga seotud eriolukorraga on ka politseilised tegevused ümberkorraldatud ning lisaks igapäevastele varasematele tegevustele on palju tegevusi seotud eriolukorra piirangute täitmise kontrollimisega ja tagamisega.

Kindlasti ei jää abivajajad hätta ning kiiretes küsimustes tuleb jätkuvalt helistada hädaabinumbrile 112.

Süüteoavalduse esitamiseks valdime võimalusel otsesid kontakte ning avaldust saab teha veebi kaudu www.politsei.ee. Pärast avalduse esitamist võtab politsei inimesega ühendust ja lepib kokku kohtumise aja.

Tahame tänada Kose valla elanikke, kes on täitnud vastutustundlikult eriolukorra korraldusi ja nõuandeid. Kahjuks oleme pidanud ühendust võtma inimestega, kes ei ole täitnud kodus isolatsioonis olevaid nõudeid ning neile meelde tuletama nende kohustust püsida kodus. Kontrollime ka edaspidi, et inimesed saaksid aru olukorra tõsidusest ning käitüksid vastutustundlikult.

Kui inimene rikub korduvalt isolatsioonis viibimise kohustust, siis kohaldatakse tema suhtes juba rangemaid meetmeid, milleks on politseil võimalus teha inimesele ettekirjutus ja selle mittetäitmisel määrata sunniraha. Samuti reageeritakse ka noorte ja laste kogunemistele. Käitume vastutustundlikult ning saame üheskoos sellest olukorrad kiiremini üle!

Oleme terved!

Marju Tamsalu

Piirkonnapolitseinik Kristel Talv ja noorsoopolitseinik

7 olulist põhimõtet paki- ja postitoiminguteks eriolukorras

Eriolukorras saab igapäevaseks midagi ära teha, et Eesti oleks kõigi jaoks ohutum paik. Reastasime seitse nõuannet, kuidas posti- ja pakitoiminguid tehes nii enda kui teiste tervist hoida.

1. Pakkide saatmisel ja saamisel eelistada pakiautomaati

Koroonaviirus levib piisknakkusena, mistõttu tasub vältida kaubanduskeskuseid ja rahvarohkeid kohti. Igapäevaseks saab oma nakatumise riski vähendada, kui kasutab saadetiste edastamiseks just õues asuvaid pakiautomaate.

Lisaks vähendab pakiautomaadi ees kuluvat aega see, kui vormistad saadetise eelnevalt minu.omniva.ee keskkonnas. Kaupa e-poodidest tellides eelistada samuti võimalusel õuesasuvat kontaktivaba automaati kullertranspordile ja postkontorile.

2. Pakiautomaati kasutades puuduta ekraani kindaga
Käte pesu ja desinfitseerimine on parim kaitse viiruse eest.

Omniva töötajad on varustatud des-vahenditega ning Tallinna ja Tartu pakiautomaatide ekraane puhastatakse igapäevaselt, teistes piirkondades nii tihti kui võimalik. Lisaks hügieeninõuetest kinnipidamisele aitab tervena püsida ka otsese füüsilise kontakti vältimine avalike pindadega. Näiteks saad pakiautomaadi puutetundlikku ekraani kasutada kindaga.

3. Eelistada alati viipemakset

Piisknakkusena leviv viirus pesitseb ka materjalidel ja pindadel mida kätega katsutakse. Vaatamata sellele, et viirus paberil pikalt vastu ei pea, palume võimalusel tasumisel kasutada sularaha asemel pangakaarti. Selleks, et vältida kontakti makseterminaliga on võimalik kõikides pakiautomaatides tasuda ka viipemaksetega.

4. Külasta postiasutust ainult äärmisel vajadusel

Selleks, et vähendada inimeste omavahelist kokkupuudet ja piirata viiruse levikut palume klientidel

eelistada iseteeninduskanaleid ja postkontorisse pöörduda vaid äärmisel vajadusel. Kõik postkontorid ja postipunktid on eriolukorras klientidele avatud, kuid töötajate ja külalaste tervise huvides piirame teenindussaalid korraga viibivate inimeste arvu. Postkontorisse minnes palume kõigil kinni pidada sealtsetest siltidest, märgistest ja juhustest.

5. Telli postkontoris müügil olevad kaubad e-poest otse postkasti või pakiautomaati

Omniva e-poes on nüüd esindatud kogu postkontoritest tuttav kaubavalik. Kirjade saatmiseks vajalikud ümbrikud ja margid, post- ja õnnitluskaardid, saadetiste pakkimiseks karbid ning täitematerjal.

Eriti mugavaks teeb e-poest kauba tellimise see, et väikesemõõdulised ostud toob postikuller koduvärvavas asuvasse postkasti. Suuremate mõõtmetega kaubad, mis postkasti ei mahu, toimetab kuller rõõmuga kliendi jaoks mugavaimasse pakiautomaati.

6. Hoida distantsi ka postitöötajaga

Terviseameti soovitudest lähtudes tuleb hoida teise inimesega vähemalt 1 meetri pikkust vahemaad. Oma töötajate ja klientide tervise huvides soovime kõikidele südamele panna, et distantsi tuleb hoida ka postkontoritöötajate, kullerite ja teiste tublide eesliini töötajatega. Soovitusi silmas pidades ei sisene Omniva kullerid eriolukorras siseruumidesse ja annavad saadetisi üle vabas õhus, et vältida lähikontakti saajaga.

7. Ära võta saadetist haigena vastu

Haigestumise korral soovime kõik kullersaadetised suunata võimaluse korral pakiautomaati või lükata kätetoimetamist edasi kuni tervenemiseni. Paki hoiutähtaegade pikendamine pakiautomaatides ja postkontorites on tasuta, et haigussümptomitega inimene saaks end rahulikult kodus terveks ravida.

Mattias Kaiv

Omniva

Karantiin kodudes: kuidas me elame?

Märtsi viimasel nädalavahetusel jäädvustas Kose-Uuemõisast pärit fotograaf Mihkel Leis drooni ja peegelkaameraga Tallinnas ja pealinna ümbruses kodus püsivaid inimesi.

Kaks toredat peret astusid kaamera ette ka Kose vallast.

Lisaks pildistamisele uuris Mihkel Leis, kuidas on karantiin fotodele jäänud inimeste elu mõjutanud ning kuidas inimesed oma aega veedavad.

Pildistamise käigus praktiseeriti

sotsiaalse distantseerumise reegleid: ei toimunud kätlemist, vahemaa fotograafi ja perede vahel oli alati vähemalt kaks meetrit ning kõik inimesed peale fotograafi püsisid oma kodudes.

Sõltuvalt elupaiga asukohast kasutati kodus püsivate perede jääd-

vustamiseks nii drooni kui ka peegelkaamerat.

„Koroonakriis mõjutab suuremal või väiksemal määral meid kõiki. Soovisin selle pildistamisaktiivsiooniga näidata teistele kodudes püsivatele inimestele, kuidas kaasmaalastel läheb, ning tahtsin talle-

tada nende lugusid karantiinist. Samuti aitas see pildistatavate hinnangul murda nende igapäevast rutiini. Loodan, et see projekt juhib tähelepanu kodus püsimisele ja annab Eesti inimestele innustust karantiini jätkama,“ lisas fotograaf Mihkel Leis.

Helena ja Tom pojaga

Kuidas karantiin teid mõjutanud on, mis on edasi lükkunud või ära jäänud?

Kahju on sellest, et kui talvel on niigi raske sõpradega kokkusaamiseks aega leida, sest koguaeg on pime ja keegi on alati tööline, siis nüüd kevadel tahaks seda eriti teha – sõpru külla kutsuda ja ise külas käia.

Kas on midagi, mida oled tekinud „vaba ajaga“ ära teinud, mis juba pikemat aega on tegemist ootanud?

Naudime väga seda mitut tundi lisaaega päevas, mis midu kuluks tööle/lasteaeda sättimisele ja sõitmisele. Hommikud on rahulikud ja pärast kodukontoris tehtud tööd saab kohe on aeda toimetama minna. Mängumaja olemine kokku saanud ja peaaegu värvitud, kuigi see on põhiliselt ikkagi

nädalavahetuse töö olnud.

Mis on karantiini juures kõige

üllatuslikum?

Sööki kulub rohkem, söögitegemiseks kulub rohkem aega. Kui

varem oleme mitu aastat kulleriga toitu ette tellinud, siis nüüd vaba aega tellimuseks leida ei õnnestu.

Jaanika ja Mihkel tütrega

Kuidas karantiin teid mõjutanud on: mis on edasi lükkunud või ära jäänud?

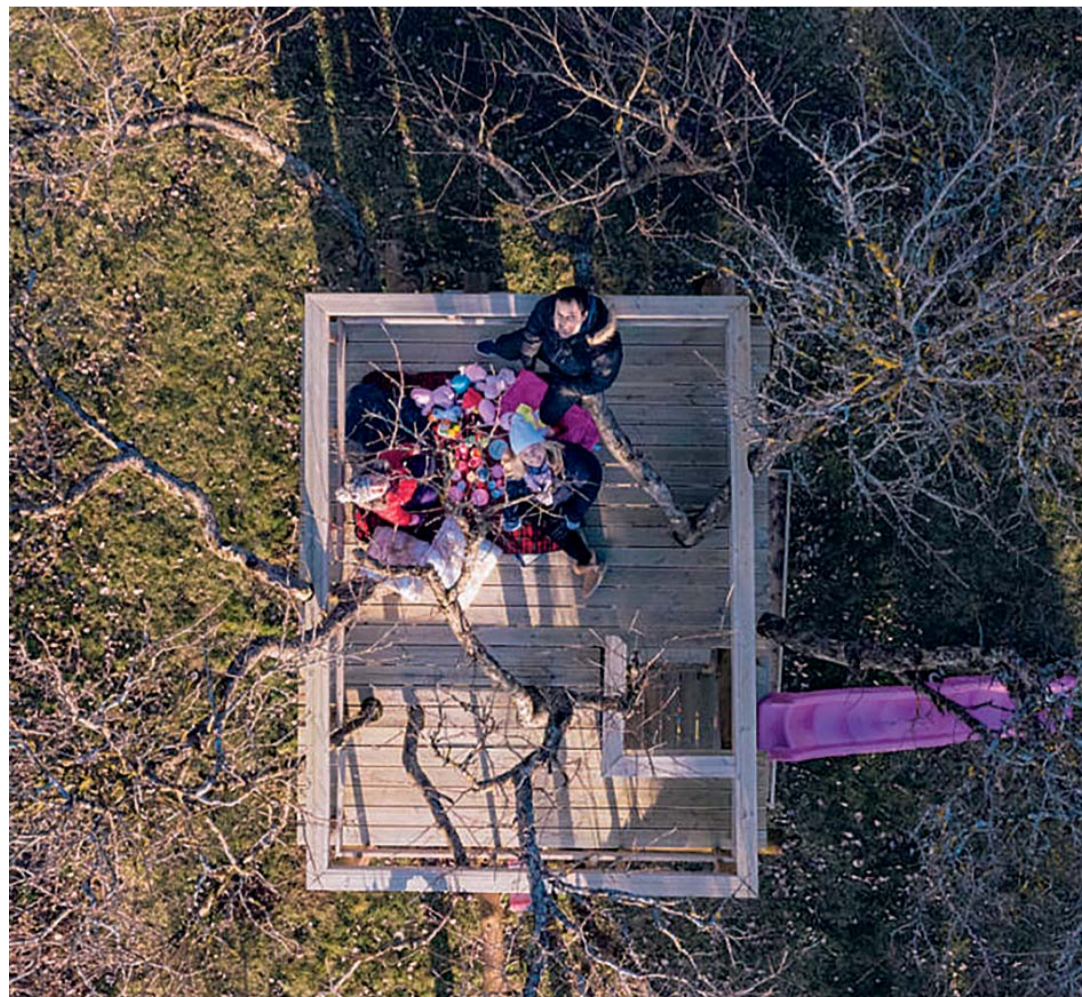
Kuna dekreet saabus koos karantiiniajaga, siis pidin loobuma natukesest Minu ajast.

Kas on midagi, mida oled tekinud „vaba ajaga“ ära teinud, mis juba pikemat aega on tegemist ootanud?

Pole üldse vist nii pikka aega saanud järjest kodus olla koos perega, nii et keegi kuskile minema ei pea. Samuti kuna elame ikka linnast üsna kaugel, siis valmistoitut keegi meile koju ei too, mis tähendab ise kokkamist ja seda on ikka omajagu, pole kunagi nii palju pidanud süüa tegema.

Mis on karantiini juures kõige üllatuslikum?

Kõige kurvem on see, et oma vanemate ja sõpradega ei saa koos olla.

Raimo Pauser

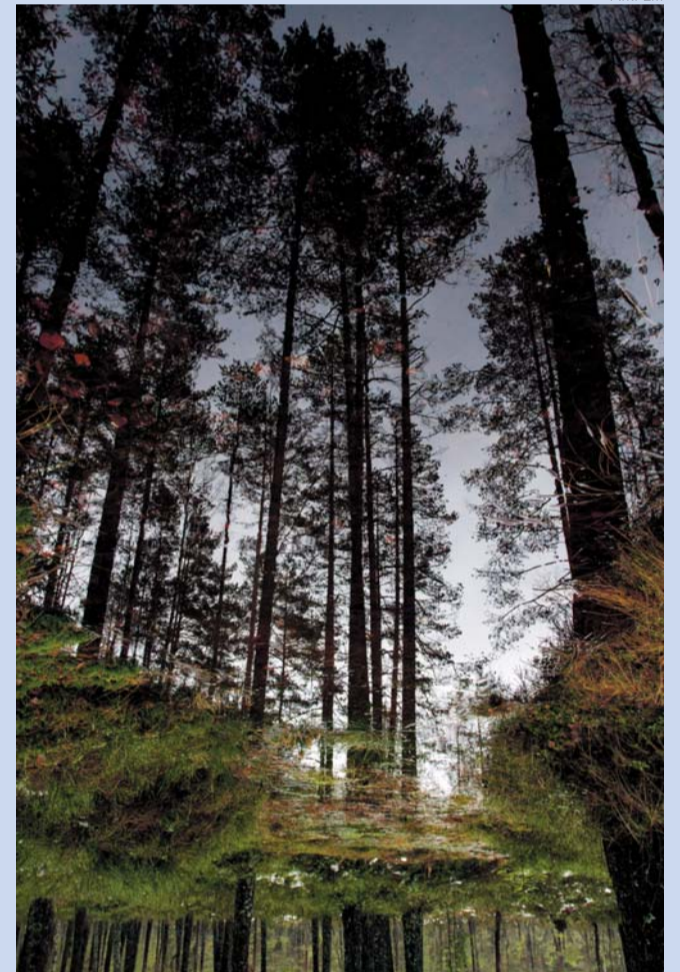
Fotokonkurss Kose valla kaunist loodusest

Kose Vallavalitsus kutsub üles senisest rohkem liikuma kodukandi looduses ja jäädvustama kauneid hetki fotodele, millest koostatakse „Kodukandi kalender 2021“ ning kaunis fotonäitus, mida eksponeeritakse valla erinevate asutuste seintel.

Konkursi periood 13.04.2020 – 16.08.2020.

Konkursil osalevad temaatilised fotod Kose valla loodusest, loodusobjektidest (allikad, järved, jõed, ojad, metsad, puud, mäed, kivid, sood, rabad jne), ilmastikust, lindudest-loomadest jne. Kõik konkursile esitatud fotod peavad olema jäädvustatud Kose valla territooriumil.

Aiki Lill

1. Konkursil osalemiseks saata fail e-mailile kosekultuur@gmail.com

2. Fotodele esitatavad nõuded:

- iga foto märgistatakse pildistaja nime, pildistamise koha (seostus vallaga) ja ajaga (peab ühtima konkursi toimumise ajaga), nt MariJogi_Siniallikad_18042020. Tööde fail esitatakse JPEG formaadis; pildi resolutsioon vähemalt 300 dpi;
- üks autor võib esitada kuni kaks tööd;
- väljaspool konkursi toimumise aega pildistatud töid ei arvestata;
- foto saatja vastutab esitatud fotode autorluse ning muude andmete õigsuse eest. Konkursile töö esitanud isik peab olema konkursitöö autor.

3. Konkursil võivad osaleda kõik soovijad, nii kutselised kui ka asjaarmastajad, välja arvatud konkursi korraldamisega seotud isikud. Vanusepiirangut ei ole.

4. Konkursi lõppedes komplekteeritakse võistlusele laekunud tööd fotonäitus. Parimatest tööd koostatakse 2021. aasta Kodukandi kalender.

5. Kõigi konkursile esitatud fotode omandiõigus läheb üle Kose Vallavalitsusele, kellel on õigus kasutada kõiki võistlusele osalenud fotosid Kose valla trükistel, tunnustamissündmustel, meediaväljaannetes, interneti koduleheküljel ja teistel mittekommerstlikel eesmärkidel.

Lisainfo: Margit Eerik
margit@kose.ee
 Tel 53594233

Ei tulek ega minek ole meie endi teha, vaid see, mis sinna vahele jääb...
Ja see on elavate mäletada.
(Juhan Viiding)

Lahkus jäädavalt Kose Keskkooli kauaaegne tubli majandusjuhataja-sekretär

HELJU-REET KOSEMETS

Avaldame sügavat kaastunnet lähedastele.

Kose Gümnaasiumi koolipere

Tuul vaikselt koduõue puudes nutab, saates igavikuteele sind. Südamlik kaastunne lähedastele

HELJU-REET KOSEMETS

kaotuse puhul.

Silvi Kaidla perega

Mälestame kauaaegset naabrit

VALVE SEPPIKUT

ja avaldame sügavat kaastunnet omastele..

Perekond Ludvi

SÜNDISID

Johannes Krimm
Brendon Mann
Rasmus Piirmets
Sebastian Fredrick Hanson
Sander Oll
Remy Laherand
Ruudi Stefan Telvik
Joonas Ankertau
Emma Leemets

SÜNNIPÄEVAD

Helmi Neuthal	95	Tõnu Tamm	80
Marta Vichterstein	95	Liia Pak	75
Helju Karmo	90	Aavo Siren	75
Salme Elksnin	90	Asta Saadi	75
		Maret Koorits	75
		Kristjan Möll	75
Elmar Villak	85	Imbi Pärtelpoeg	70
Milvi Prass	85	Vello Saliste	70
Valda Jõesaar	85	Riina Matteus	70
		Viive Kalve	70

JÄÄDAVALT LAHKUSID

Reigo Kaisla
Juta Vilepill
Valve Seppik
Leili Majas
Helju-Reet Kosemets

Kose ja Tuhala kalmistule saabub liiv haudade katte värskendamiseks 30 aprillil.

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste maa...

Mälestame endist töökaaslast

HELJU-REET KOSEMETS

kaotuse puhul.

Südamlik kaastunne lähedastele. Elle, Leida ja Malle

Mälestame

HELJU KOSEMETS

ja avaldame sügavat kaastunnet õele ja õetütrelle.

Perekond NIIDAS

Kustus elu, vaikus valu mälestus jääb alati...

Mälestame ja avaldame kaastunnet lähedastele kauaaegse sõbra

VALVE SEPPIKU

lahkumise puhul.

Kaaslased MTÜ-st Höbelöim

Avaldame kaastunnet Egle Tänavale armsa

VANAEMA

surma puhul.

Ardu koolipere

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste maa.. Mälestame endist töökaaslast

HELJU REET KOSEMETS

kaotuse puhul.

Südamlik kaastunne lähedastele. Elle, Leida ja Malle

Avaldame kaastunnet Mare Vaharile armsa

EMA

surma puhul.

Ardu koolipere

Su jalg ei astu enam armsaid koduradu, ei ava käsi koduvärvavat... Meie siiras ja sügav kaastunne Sulle, armas Terje, kalli

EMA

kaotuse puhul!

Töökaaslased Oru Lasteaiast

Meie kaastunne Anneli Arengule perega ema

HELVI TÄHE

kaotuse puhul.

Pargi I majanaabrid.

Südamlik kaastunne Mairele ja Arvile peredega kalli ema, vanaema, ämma ja vanavanaema

MAIMO-LILLI

LEO

surma puhul.

Toivo, Maie ja Viive

Tallinna Krematoorium pakub kõiki matuseteenuseid. Ööpäevaringne transport. 623 8808 www.krematoorium.ee

KOSE
Masina-traktorijaam
tel. 51 27 532 f Kose MTJ
EHITUSSEADMETE RENT

Ohtlike puude langetamine.

Tel: 56632968; 53402068

TALLINNA KÜTTELADU
PUITBRIKETT, PELLETID
TURBABRIKETT, KIVISÜSI
KAMINAPUUD ja
KÜTTEKLOTSID
TASUTA TRANSPORT JA SOODSAD HINNAD!
Tel 66 00 190, 51 36 999.
Pärnu mnt 139E/7, Tallinn. www.kutteladu.ee

KOSE KULTUURIKESKUSES ANNAB TEADA!

Märtsikuu Meie Mehe pidu EDASI LÜKATUD
R. 09.10 kell 20.00 pidu Meie Mees ja Maie: vanad aga kobedad
Ostetud piletid kehtivad oktoobris või ostetakse tagasi kultuurikeskuse kassast.
T.07.04 kell 19.00 JÄÄB ÄRA Komöödiateteater "Pimekohting"
Piletid ostetakse tagasi Piletimaailmas või kultuurikeskuse kassast.
N. 07.05 kell 19.00 toimuma pidanud Kaunimate Aastate Vennaskonna kontsert TOIMUB SÜGISL 2020. Pileteid tagasi ei osteta.
Info tel 58848863 Kerli Sild

Õnnitleme
Einard Vöörmanni
90-aastase juubeli puhul!
Õnne ja tervist soovivad tütar Eve, sugulased ja sõbrad.

Märgi aias kohatud kevadekuulutajad üles veebi-päevikusse!

Ornitoloogiaühing kutsub seitsmendat aastat huvilisi pidama veebipäevikut oma aias kohatud lindude, aga ka muude loomade ja taimede kohta.

Suvist aialinnupäevikut saab pidada iga huviline, kel on aed linnas või maal. Lehel www.eoy.ee/aed saab luua isikliku päeviku ja sinna kirja panna kõik aias kohatud ja pesitsevad linnud. Lisada saab ka muid vaatlusi: aias nähtud kahepaiksed, roomajad ja imetajad, millal puhkesid öide looduslikud ja aiataimed ning millal ilmusid välja esimesed putukad. Päeviku täitmise kestab märtsi algusest kuni 4. oktoobrini.

Suvise aialinnupäeviku koordinaator Meelis Uustal tõdes, et tänavusel talvel läks hilissügis sujuvalt üle varakevadeks. "Jaanuaris hakkasid aedades öitsema lumikellukesed ja veebruaris lisandusid märtsikellukesed. Esimesed rändlinnud jaanuaris veel tagasi ei jõudnud, kuid alates veebruarist keskepaigast hakkasid lähirändurid siiski naasma," selgitas Uustal. "Enne lume tulekut jõudsid peamiselt Lääne- ja Lõuna-Eestisse ning saartele kohale esimesed kiivitajad, põldlöökesed, sookured ja mitmed teisedki varajased rändurid. Soe veebruar üllatas ka linavästrikku, must-lepalinnu ja väike-lehelinnu vaatlustega."

Tänu aialinnupäevikule saab ornitoloogiaühing uusi andmeid aialindude leviku, arvukuse ja pesitsusedukuse kohta, kuid kogub ka fenoloogilisi vaatlusi taimede ja putukate kohta. Tavapäratu talve järel võib ka kevad tuua ootamatuid vaatlusi, mistõttu on nii eelmistel aastatel päevikut pidanud kui ka uute vaatlejate tähelepanekud väga oodatud.

Suvine aialinnupäevik on Eesti suuruselt teine harrastusteaduse algatus, mis sai alguse 2014. aastal. Projektis osaleb tuhat loodushuvilist üle Eesti, kes sisestavad päevikusse üle 27 000 vaatluse aastas. Algatust veab Eesti Ornitoloogiaühing, toetab Keskonnainvesteeringute Keskus.

Eva-Liisa Orula
www.eoy.ee/aed

OST

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

Sõidukite kokkuost. (Auto, buss, veok, haagis, tehnik.) 55678016

MÜÜK

Müüa lõhutud küttepuid: lepp - 40€/rm, 40cm ja 50cm, min kogus 10 ruumi, transport tasuta. 5062645

Katuseredelite müük tel.5038628

Müüa SÖNNIKUT, mulda, liiva, killustikku. Tel. 56971079

TEENUS

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimise (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. 56 241 509 Andres

Muruniidukite, traktorite ja väikemootorite remont ja hooldus. Küttepuid müük. Votikmetsa OÜ Mob. 5049838

Ohtlike ja suurte puude langetus. Korvtõstuki teenus 22m. 56602058. Comander OÜ

Tel. 565 68 300

MAASTIKU TÖÖRIISTARENT ja REHVITÖÖD

maastikurehvitööd.ee

E-R 9-18

L, P KOKKULEPPEL

Vanametalli KOKKUOST

ALATI HEAD HINNAD

☎ 609 9499

www.tolmets.ee

kose auto

Autode remont- ja hooldustööd, rehvitööd kuni 20" väikeautode, busside, veoautode kere- ja värvitööd

E-R 8-17.00 Vahtra 19, Kose
Tel: 6756333, 5188220

ORU TEHNO-ÜLEVAATUS

T,K,N 9.00 – 19.00
L 10.00 – 15.00
Info tel 5622 1499

AKTSIASELTS K.U.MELL

MÜÜB

LIIVA
KRUUSA
KILLUSTIKKU
SÕELUTUD MULDA

Transpordivõimalus
Täpsemalt telefonil 5648 3838 ja kodulehel www.mell.ee

K-U TREIMER OÜ EHITAB, REMONDIB:

- ehitus- ja remonditööd
- eramute ehitus
- katuste ja fassaadide ehitus ja remont
- sanitaartehnilised tööd
- 18 m noolega auto-korvtöstuki rent

tel/faks 675 1230
GSM 511 5482, 501 2601

e-mail: treimer.treimer@gmail.com

Müüa puitbrikett kojuveoga, valikus ümmargune ja kandiline brikett.

Alates 10 pakendist kojuvedu Kose ümbruses tasuta.

56214183
briketikuller@gmail.com

STIHL®

HEAD HINNAD HOOAJALISTEL KAUPADEL!
LEHEPUHURID, MOOTORSAED
STIHLI KVALITEET TUNTUD HEADUSES.
VÖTIKMETSA TALU, KOSE VALD
MOB. 5049838

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

HINDPERE OPTIKA

07.mai alates 10.00-st KOSE SPORDIMAJAS

Etteregistreerimine telefonil 5323 2454

- * kuivsilmaest
- * silmarõhu mõõtmine
- * optilised päikeseprillid

Silmade kontroll maksab 15 €
Prillitellijale TASUTA!

Metsä Forest Eesti AS

ostab kasvavat metsa, metsamaad, palke ja paberipuitu, küttepuitu ja raidmeid

Tel 50 19 257
e-post eesti@metsagroup.com
www.metsaforest.com/ee

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värsket välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 53 329 176
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

Maalähedane noor pere otsib vana maamaja või talukohta metsa ääres, kuhu luua säästlikul eluviisil põhinev talumajapidamine, maja võib vajada remonti. Vahtusvõimalus 2-toalise madalate kuludega korteri vastu. Korteri asub Kose vallas, vaikselt piirkonnas, koos oma aiamaaga. Oodatud on kõik pakkumised.
Helista meile 5631 3833

Olde+

- + KODUKORISTUS
- + AKENDE PESU
- + PÕRANDATE SÜVAPESU
- + REMONDIJÄRGNE KORISTUS
- + PEHME MÖÖBLI JA VAIPADE PUHASTUS

Olde Pluss OÜ, tel 503 6007, info@oldepluss.ee

TELLI KONTEINER!

Veomeister
KONTEINERITE RENT JA TRANSPORT

Meie poolt pakutavad teenused:
-konteinerite rent jäätmete veoks
-pinnase väljavedu
-pinnase kohale toomine(muld,liiv, killustik jne)
-kolimisteenus
-rasketehnika transport

Küsi pakkumist:
+372 55 96 91 35
www.veomeister.ee
veomeister1@gmail.com
Facebook: Veomeister

10m3 - 170€
15m3 - 205€
20m3 - 225€

Jäätmekäitleja nr: JÄ/333151
Tegevusluba nr: RVTL005549

TALLINNA KÜTTELADU
Aastast 2002

Info ja tellimine **51 36 999**
info@kyyteladu.ee
www.kyyteladu.ee

HARJUMAAL TASUTA TRANSPORT!

RUF PUITBRIKETT ALATES 130€ /ALUS
ÜMAR PUITBRIKETT ALATES 140€ /ALUS
PELLET ALATES 195€ /ALUS

EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERJALE!
Puitbrikett • pellet • kaminapuid
kivisüsi • turbabrikett • grillsüsi

229A liini graafik aprilli lõpuni

Ardu – Tallinn – Ardu liin esmapäevast reedeni

Ardu	Vardja	Ravila	Kose	K-U	Tallinn
6.35	-	-	6.53	-	7.31
Tallinn	K-U	Kose	Ravila	Vardja	Ardu
18.00	-	18.40	18.43	18.45	18.57

Kose – Ardu – Kose liin neljapäeviti

Jrk	Peatus	Peatuse kood	Sõiduaeg järgmise peatuseni	Reis 05,	229A
1	Kose	-	-	11:10	14:00
2	Ravila	-	00:05	11:15	14:05
3	Vardja	-	00:03	11:18	14:08
4	Ravila tee	22139-1	00:02	11:20	14:10
5	Raveliku	22137-1	00:02	11:22	14:12
6	Sõmeru	22148-1	00:02	11:24	14:14
7	Röösa	22340-1	00:02	11:26	14:16
8	Paunküla	22321-1	00:02	11:28	14:18
9	Paunküla kauplus	22345-1	00:02	11:30	14:20
10	Paunküla veehoidla	22332-1	00:01	11:31	14:21
11	Kurgemäe	22307-1	00:02	11:33	14:23
12	Ardu	22349-1	00:03	11:36	14:26
13	Ardu kool	-	00:02	11:38	14:28

Jrk	Peatus	Peatuse kood	Sõiduaeg järgmise peatuseni	Reis 05,	229A
1	Ardu kool	-	-	11:40	14:30
2	Ardu	22349-1	00:02	11:42	14:32
3	Kurgemäe	22307-1	00:03	11:45	14:35
4	Paunküla veehoidla	22332-1	00:02	11:47	14:37
5	Paunküla kauplus	22345-1	00:01	11:48	14:38
6	Paunküla	22321-1	00:02	11:50	14:40
7	Röösa	22340-1	00:02	11:52	14:42
8	Sõmeru	22148-1	00:02	11:54	14:44
9	Raveliku	22137-1	00:02	11:56	14:46
10	Ravila tee	22139-1	00:02	11:58	14:48
11	Vardja	-	00:02	12:00	14:50
12	Ravila	-	00:03	12:03	14:53
13	Kose	-	00:05	12:08	14:58